

KRISLAI

Kiek Negrų Nulinčiuota? Progresistės Argentinoje. Šmeižikai. De! Vilniaus.

Rašo L. Pruseika

Per pastaruosius 34 metus Amerikoje nulinčiuota 4,000 negrų (jų tarpe 34 moterys). Tos skaitlinės užtenka, kad sudaryti sau aiškų supratimą apie tą praeiksmą Amerikos gyvenimo.

Isivaizdinkite, koks gvoitas kultų, jeigu kas nors panašaus turėtų vietos Sov. Sąjungoje!

Drg. E. Jeskevičiūtė džiaugiasi, kad Buenos Aires, Argentinoje, įsikūrė Darbininkų Susivienijimo kuopa iš 17 narių. Tame Argentinos didmiestyje toji kuopa kas mėnesį išplačius po 30 egz. "Darbininkų Balsas".

Man praneša iš Buenos Aires, kad ten bus pasirūpinta sukurti ir Darbininkų Literatūros kuopa.

Vienas iš pastoviausių įrankių priešbolševistinės kovos yra šmeižimas, šmeižimas ir dar kartą šmeižimas.

Amerikiečiai žino, kad d. Rasoda yra taktiškas, logiškas kalbėtojas. Tačiau apie jo prakalbą, pasakytą Montevideo (resp. Uruguay), fašistinis "Balsas" rašo, kad tai buvusi keiksmų prakalba, kad kalbėtojas spjaudėsi į visas puses.

Akla neapykanta prieš komunistus daro balsiečius amžinai šmeižikais.

"Vienybės" korespondentas, rašydamas apie mano prakalbą New Britain, Conn., iš esmės, nieko prieš jas negali pasakyti. Tai už tai įsiai prisikabina prie mano išvaizdos. Girdi, žmogus išrodo "fine"...

Bent tuo būdu "sukritikavo".

Francijos socialistų dienraštis "Populaire" rašo, kad Vilniaus klausimas bus galima išrišti tikrai visuotinio balsavimo būdu.

Bet jeigu šiūomi laiku būtų atskleista žmonių, tai laimėtų tas, kas skaitytų balsus. Kol Vilniaj okupuota, tol iš plebsicito išeitų komedija.

Tiesa, "Populaire" priduria, kad tvarka, viešpataujanti Lenkijoje ir Lietuvoj yra netikusi. Mes turime pasakyti, kad socialistai tos tvarkos nenuvers. Nors "Grigojienos" ir sako, kad PPS nusistatė prieš Pilsudskį, bet tai "kova tarpe saviškių". Varšavos ir apygardos socialistų konferencijoj didžiūma pasisakė už bendradarbiavimą su Pilsudskiu.

Klerikalų "Rygos Balsas" pranašauja:

"Su Lenkais Rusijai reikės anksčiau ar vėliau susitikti kovos lauke, kur lenkų galybė turi sugriūti, sutruškėti". O mes galime pranašauti, kad toj valandoj, kuomet pradės traukėti Lenkijos galybę, buožinė Lietuva stos prieš Rusiją, nors tas eity prieš pačios Lietuvos interesus.

Koks "mokslas" skleidžiamas Kauno universitete, galima spręsti iš to, kad kun. Česnytas ten turėjo paskaitą apie "Krisiaus atpikimo misiją". Jeigu tokia surūgusi scholastika populiarizuojama mokslo įstaigoje, tai ką apie tokią įstaigą galima pasakyti? Monopolij Jėzuselio garbinimo galima būtų pavesi p. Grigaičiui, be mažiausios skriaudos Kauno universitetui.

Mariampolėje einantis "Salatinis" patetiškai rauda delei Meksikos katalikiškų "kankinių". Jisai tvirtina, kad dabartinė padėtis Meksikoje priemen pirmuosius krikščionybės amžius.

Ir kurgi tau neprimins! Kuomet krikščioniški banditai užpuola ant žmonių, tai jie šaukia: "tegyvuoja karalius Kristus!"

O kuomet tokius banditus sugauna ir su jais pasielgia atinkamai, tai ir susidaro lėgenda apie kankinius.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
Beina Kasdien Apart
Nedėldienis

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

No. 92

Telephone Stagg 3878

Brooklyn, N. Y., Utarninkas, Baland. (April) 17, 1928

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XVIII, Dienraščio X

Prieš Mainierių Vadą Bonitą Išnešta Nuosprendis, kad Jis Kaltas Žmogžudystėj

WILKES-BARRE, Pa.— Sam Bonita byloj džiūrė išnešė nuosprendį, kad Bonita yra kaltas žmogžudystėj — nužudyme Frank Agati, kuris buvo užpuolęs jį muštis.

Bonita yra progresyvis mainierys. Agati buvo kontraktorius ir narys Capellini mašinos.

Bonita teisme įrodė, kad jis nušovė Agati savo gyvastį gelbėdamas, kad jis prieš savo norą papildė žmogžudystę.

Džiūrės nariai per 45 valandas tarėsi, kol išnešė nuosprendį.

Pirma išnešė nuosprendį, kad Bonita kaltas papildyme žmogžudystės ne liuosu noru. Bet tą nuosprendį teisėjas McLean atmetė, aiškindamas, kad tokio nuosprendžio negali būti, nes Bonita kaltinamas papildyme žmogžudystės liuosu noru. Tuomet džiūrė iš antro karto išnešė nuospre-

dį, kad jis kaltas papildyme žmogžudystės liuosu noru. Džiūrė prie to rekomendavo teisėjui susimylėti ant kaltinamojo. Nors nenoromis, bet tuomi džiūrė pripažino, jog Bonita nekaltas.

Kasyklų kompanijos ir visi reakciniai mainierių unijos vadai dėjo pastangas, kad Bonita būtų nušautas. Sulyg džiūrės nuosprendžio, jam dabar grėšia kalėjimas nuo 10 iki 20 metų. Baumė bus paskirta kuriuo laiku šia savaitę.

Bus greitai paduota apeliacija del naujo teismo.

Bonita-Moleski-Mendola Gynimo Komitetas išleido atsišaukimą į darbininkų klasę, ragindamas darbininkus rengti masinius protesto mitingus prieš kapitalistų klasės išneštą nuosprendį ir ginti Moleski ir Mendola, Bonito draugus, kurie irgi kaltinami Agati nužudyme.

Bremen Miesto Taryba Francijos Policija Užnutarė Nesveikinti Lakūnus

Lakūnai Monarchistai; Iškelė Kaizerio Vėliavą

BERLYNAS.— Bremen miesto tarybos posėdyje buvo dideli ginčai del sveikinimo vokiečių lakūnų, kurie perlėkė Atlantiką. Monarchistai inėšė, kad būtų pasiūstas pasveikinimas nuo miesto tarybos. Socialistai ir kiti kairėsi delegatai pasipriešino, pamatuodami, kad kapitonas Koehl ir baronas von Huenefeld Baldonnel orlaivij lauke (Airijoje) iškelė seną Vokietijos monarchistinę vėliavą, vietoj naujos republikoniškos vėliavos.

Socialistai, komunistai ir demokratai sudarė didžiūmą ir nubalsavo nesūsti pasveikinimo.

Vokiečiai lakūnai yra monarchistai, Huenefeld yra ypatingas buvusio kaizerio draugas. Už tai ex-kaizeris pirmiausia pasiuntė jiems pasveikinimą.

Stresemann ir Hindenburgas labai didžiūojasi savo politika, minėdami lakūnų sekmingą perlėkimą per Atlantiką.

Grupė Italų Dirizabliu Išvyko į Šiaurinį Polių

BERLYNAS.— Grupė italų, po vadovystė generolo Umberto Nobile, iš Milano dirizabliu Italia išvyko į šiaurinį polių. Pirmą jų sustojimo vieta bus Stolp, Vokietijoje.

Havana, Cuba.— New Yorko Chase National Bankas teikia Cubos valdžiai \$10,000,000 paskolą. Pinigai bus naudojami vėdimui kelių.

Francijos Policija Užpuolė Komunistų Demonstraciją

PARYŽIUS.— Paryžiaus priemiestyje, Pre St. Gervais distrikte, įvyko didelė komunistų demonstracija. Demonstrantai nešė iškabas, kur buvo išpieštos karikatūros premjero Poincare, karo ministerio Painleve ir kitų ministrų. Policija užpuolė demonstrantus, kad atimti iškabas. Iš to kilo susikirtimas. Gatvėse mušis tęšėsi kelias minutes. Nemažai demonstrantų sužeista. Dvidešimts trys policistai sužeisti.

Mussolini Nori Padaryti Konkordatą su Popiežium

ROMA.—Kruvinasis Mussolini ir dabar neblogoi sugyvena su popiežium. Bet kaip vienas, taip ir kitas dabar planuoja, tariasi, kaip dar arčiau susirišti. Mussolini dabar planuoja padaryti konkordatą su popiežium. Popiežius nori, kad Italijos valdžia pripažintų jį, kaip nepriklausomą valdoną, kad suteiktų jam daugiau žemės, kad jis galėtų susidaryti savo karalystę.

Manoma, kad Mussolini pagaliao padarys sutartį su popiežium.

Indijonas Virsta Baltuoju

WINNEBAGO, Neb.— Louis Armell, pilno kraujo indijonas, pradėjo virsti baltuoju. Jo tamsiai rusva oda laipsniškai pradėjo balti ir dabar manoma, kad jį du metus laiko Armell bus višai baltas. Tas apsiereiškimas mokslininkus suinteresuavo.

Subruskime Priešfašistinėn Kovon!

Mūsų didysis suvažiavimas praėjo. Jo tarimai vykdomi gyveniman. Biuletinas išleistas ir plačiai skleidžiamas po plačią visuomenę. Delegatai sugrįžė išdavė savo organizacijoms raportus ir jau iki šiol tas viskas užbaigta. Dabar turime pradėti patį atsakomingiausį, patį sunkiausį darbą.

Visi priešfašistiniai komitetai, visos priešfašistiniai nusistatę organizacijos ir visi geros valios žmonės, kurie trokšta Lietuvos darbo liaudžiai ir savo artimiems šviesesnės dienos, privalo tuč-tuojaus burti savo spēkas ir mestis su visu smarkumu į darbą, idant pagelbėti Lietuvos darbininkams kuo greičiausia sutrinti fašistiniam siaubūnui galvą.

Mūsų suvažiavimo tarimai jau pasiekė Lietuvos draugus. Suvažiavimo paskelgimus pridavė didžiūnos energijos kaip Lietuvos, taip ir plataus užsienio išblaškytiems draugams. Visi sąmoningi žmonės, visa darbo liaudis liepsnoja kerštu prieš smetonlaičius žmogžudžius.

Fašistai su savo visais pienpuodžiais kasdieną vis labiau jaučia žemės drebėjimą po savo kojomis ir vaduodamiesi savo silpnybe vėl pradėjo provokacijas, kratas ir areštus. Ir vėl prasidėjo nauji kankinimai, naujos ašaros ir duslūs dejavimai. Budėliai klysta manydami, kad inkvizicijos keliu prāšalins savo priešus.

Priešfašistinės Spėkos Auga

Nepaisant kankinimų ir žudymų, mūsų eilės su kiekviena diena auga, spēkos didėja. Kovoje kritusiųjų nauji kovotojai užima vietas ir darbas eina pirmyn. Rašant šiuos žodžius, tik ką aplaikiu iš Lietuvos trijų rūšių lapelius, išleistus Vyriausio Komiteto Kovai su Fašizmu, kurie plačiai tapo paskleisti po visą Lietuvą, ką pastebėjome ir iš priešų spaudos. Tad nepaisant fašistinių vampirų krūvinų operacijų, Lietuvos darbo liaudis veikia, artina teismo dieną budeliams. Tebūna pareikšta fašizmo vampirams, kad jie savo priešų neišnaikins, jei bent surengtų Baltramiejaus Naktį ir išpjautų visus Lietuvos žmones. Bet to padaryti negali, nes turėtų patys sau gerkles suražyti.

Draugai, visi priešfašistiniai nusistatę žmonės, turime dirbti ir dirbti paskubom. Kiek mes daugiau dirbame, tiek daugiau turime darbo vaisių. O vaisiumi yra tas, kad su kiekvienu pasimojimu kertame fašizmo smaukui galvas.

Akyvaizdoj viso pasaulio Smetonos pasiuntinys Voldemaras derasi su Pilsudskio pasiuntiniu Zaleskiu, už kiek parduoti Lietuvą. Voldemaras užsipašė \$10,000,000. Zaleskis sako, kad Pilsudskis nenori tiek mokėti, nes smurtu keliu, po priedango Plečkaičio, jam atsieisią pigiau, ir todėl Zaleskis nieko Voldemarui nesūlo. Tik reikalauja atidaryti transportacijos ir susisiekimo kelius, ypač Nemuną del medžių plukdymo. Kitaip lenkai patys tuos kelius atidarysią, nes socialdemokratas Plečkaitis tik laukia tos ekspedicijos. Tai ve koks šmugelis šiandien Karaliaučiuje vaidinama ir jis yra per didelis, kad padengus Mikšo-Draugelio lašinių šmugelį.

Fašistų atstovas Voldemaras kuo greičiausia by kokia kaina norėtų parduoti Lietuvą lenkam, kad gauti pasilikt Lenkijos žandarais ant Lietuvos liaudies sprando. Gi liaudininkų su socialdemokratais atstovas Plečkaitis nereikalauja jokio atlyginimo, bile tik gautų žandarų "džiabą".

(Tąsa ant trečio pusl.)

Suareštavo 107 už Pikietavimą Washingtone Prieš Wall Street Karą Nicaraguoj

WASHINGTON.— Pereitą subatą Visos Amerikos Anti-Imperialistinė Lyga surengė demonstraciją prie Baltojo Namų prieš Wall Streeto karą Nicaraguoj.

Policija užpuolė demonstrantus ir suareštavo 107 asmenis, jų tarpe ir Manuel Gomez, sekretorių Anti-Imperialistinės Lygos Jungtinių Valstijų skyriaus. Taipgi suareštuotas Max Shachtman, redaktorius "Labor Defender", organo Tarptautinio Darbininkų Apsigyrimo.

Demonstrantai nešė iškabas su užrašais: "Mes reikalaujame tuojaus ištraukti marinius iš Nicaraguos"; "Mes neapeljuojame į Baltąjį Namą, bet į masės prieš Baltąjį Namą"; "Wall Streetas, o ne Sandino yra tikras banditas"; "Milionai yra be darbo, kuomet mes eikvojame savo išdą užkariavimui"; "Mes už Sandino, o ne prieš jį".

Demonstracijos dalyvavo darbininkų iš New Yorko, Philadelphia, Baltimore, Wilmingtono ir Washingtono.

Išrado Itaisą Suradimui ir Iškelimui Nuskendusių Submarinų

STOCKHOLM.— Du švedai, A. Hasselberg, leitenantai iš inžinierių korpuso, ir K. Osterberg, civilis inžinierius, išrado itaisą suradimui ir iškelimui nuskendusių submarinų.

VOKIEČIAI LAKŪNAI TIKISI PASIEKTI NEW YORKĄ Į KELIAS DIENAS

Jie Jau Gavo Medžiagą Susitaismui Orlaivio; Kanados Orlaivis Nuvyko Pas Juos į Greenely Salą

QUEBEC, Kanada.— Kanados viensparnis orlaivis su dviem patyrūsiais lakūnais, Dr. Louis Cuisinier ir Dante Schiller, 5 valandą nedėldienio vakarą pasiekė Greenely salą. Tuo būdu tiesioginiai susisiektu su vokiečiais lakūnais, kurie per eitą penktadienį perlėkė per Atlantiką ir nusileido ant Greenely salos, kuri yra ledu apsupta.

Vokiečiai lakūnai aplaikė medžiagos susitaismui savo orlaivio Bremen, kuris sugedo nusileidžiant: sulūžo propeleris ir nusileidimo ratai. Jie dabar rengiasi kaip greičiausia galima išlekti į New Yorką, Airys lakūnas Fitzmaurice prišuntė pranešimą Timothy A. Smiddy, Airijos ministrui Junetnėse Valstijose, kad jie "tikisi pasiekti New Yorką į kelias dienas".

Bet didelė sniego audra siaučia išsiam Labrador pakraštyje, ir manoma, kad nebus galima išlekti iš ledu apsuptos Greenely salos dar per kelias dienas. Dabar didelė audra siaučia Belle Isle jūrų susmaugo. Manoma, kad iki ji nesumažės, tai ir Kanados orlaivis negalės aplieisti tą salą ir grįžti į Murray Bay, iš kur jis iškeliavo, arba į Seven Islands, kur buvo nusileidęs pasiimti daugiau gazolino.

(Šią žinią rašant gauta nepatvirtinti pranešimai, kad pirmadienio rytą vokiečiai lakūnai aplaikė Greenely salą ir kokiui tai būdu išvyę į civilizaciją.)

Zinia Apie Lakūnų Kelionę

Su lakūnais jau susižinota apie jų kelionę per Atlantiką. Apleidus jiems Airiją ketvirtadienio rytą, oras buvo labai geras. Nors vėjas pūtė prieš juos, bet nebuvo smarkus ir nekenkė jų lėkimui.

Tačiau apie vidurį Atlantiko jau buvo dideli ir smarkūs vėjai. Taipgi buvo didelė migla, kas priverstė juos žemai nusileisti ir pavojingai lėkti. Žemiau jiems buvo biski lengviau kovoti su vėjais, bet ir tai buvo sunki kova.

Paskui, kuomet jau jie manė, kad po ilgos kelionės pasiekė Šiaurinės Amerikos kontinentą, migla laikinai pranyko ir jie labai nudžiūgo. Dar vis buvo dideli vėjai, bet jie manė, kad miglai pranykus, bus geras oras virš New Foundland. Bet jų viltis neišsipildė: jie vėl pateko į daug didesnę miglą, negu pirmesnė buvo. Pateko į sniego audrą, ir jie pastebėjo, kad jų orlaivis leidas aprauktas darosi sunkesnis ir smenga žemyn. Užėjo dar smarkesni vėjai. Vėjai pradėjo nešti orlaivį į šiaurius. Kompasas nebeveikė, kaip reikia. Tačiau jie aprovavo (o vėliaus pasirodė, kad teisingas buvo aprovavimas), jog jie

randasi netoli New Foundland pakraščio, kur nors į šiaurius nuo St. John, kur jie tikėjosi lėkti. Kūras pradėjo mažėti ir mažėti. Jie turi greitai pasiekti sausžemį arba kristi į jūras. Jis nusprendė dar žemiau nusileisti, idant būtų galima pamatyti sausžemį.

Nusileido žemiau, ir už dvidešimts minučių jie pamatė žemę ir didžiai nudžiūgo. Kokia vieta, jie nežinojo. Kokia dalis Šiaurinės Amerikos kontinento ar kokia sala, jie negalėjo atspėti. Bet buvo sausžemis, nors ir atskirtas ir neapgyventas jis būtų. Jie skraidė ir kovojo su sniego didele audra. Iš informacijų, kurias jie dabar turi, jie sprendžia, jog jie veikiausia aplėkė kelis ratus tame punkte, nes jie pamatė žemę lakiojo apie keturias valandas. Pagalios, apie 5:30 val. penktadienio vakara, kūras veik išsibaigė ir jie priėjo prie išvedimo, jog turi nusileisti, nepaisant kokios pavojus būtų. Jie dar žemiau nusileido, kad geriau patyrus, kokia žemė, virš kurios jie skraido, ir nusistebėjo pamatę, jog jie vėl lėkioja virš vandens. Bet netoli pamatė salą ir skrido į ją. Jie dabar lėkė labai žemai, kad suradus nors kiek tinkamesnę vietą nusileisti. Ir jie nusileido ant Greenely salos and ledo. Orlaivis biski sugedo, bet jie nei vienas nesusižeidė.

10 Asmenų Išsoko iš Orlaivio ir Nusileido Parašintais

CHANUTE FIELD, Rar toul, Ill.— Dešimts vyrų į Armijos Orlaivystės Korpuso techninės mokyklos pareitą nedėldienį išsoko iš orlaivio ir sekmingai nusileido su parašintų pagalba, orlaivui likiant arti 100 mylių į valandą, iškilus apie 2,000 pėdų nuo žemės. Visi dešimts nusileido iš vieno orlaivio į 8.2 sekundas.

Tatai buvo daroma su tikslu, kad parodyti, kaip greitai pasazieriai galėtų išsokti iš orlaivio ir nusileisti, jeigu orlaivį patiktų nelaimė. Orlaivis buvo Fordo išdirbystės, trijų motorų, 16 pasazierių.

DEPORTUOJA STUDENTĄ

CHICAGO.— Valdžia įsakė išdeportuoti V. Brailoff, muzikos studentą, atgal į Bulgariją, kadangi jis nuėjo dirbti, kad galėjus užlaikyti savo pačią ir kūdiki. Kaip muzikos studentas, negalėdamas surasti darbo prie orkestrės, jis nuėjo dirbti teatre už žmonių džiotoją. Imigracijos virininkai nusprendė, kad jis prarado studentystės teises pradėjęs dirbti tokį dar

Laisvė

LITHUANIAN DAILY

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

Per year \$6.00
Foreign Countries \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Kaip Organizuoti ir Ką Lavinti Jaunuolius

Jaunuolių organizavimą ir jų lavinimą reikėtų kreipti didesnės dėmesio. Iš jaunuolių galima padaryti akli kareivį, religinį fanatiką, streiklaužį, mušėiką ir samoningą kovotoją už savo klasės reikalus. Tai yra žalia medžiaga, kuri linksta į visas puses.

Šiandien buržuazija visais būdais vilioja darbininkiską jaunimą, kad ateityje kaip nors užsidės jam ant sprando. Visos kapitalistinės įstaigos, religinės sektos, viešbučiai ir visi mums šaliniai organizuoja įvairius klubus, kad ateičiai išauklėtų duonpelnius ir, reikalui esant, kad galėtų apginklavę pasistatyti prieš pačius darbininkus. Kas šiaandien laike streikų muša ir šauda darbininkus, jei ne apginkluotus darbininko sūnus?

Mūsų priedermė yra supažindinti jaunimą su darbininkų judėjimu, kad jis nors tiek žinotų, jog jis yra išauklėtas darbininkų šeimoje ir kad kapitalistas neatėjo pas tėvą ar motiną paklausti, ko trūksta ir ar turi duonos ir druskos, kad galėtų išauklėti. Kapitalistas tada pamato, kada jam reikia užrieboti svetimą šalį ar kur streiką sulaužyti. Tada jis pasiima, nusiveda pas daktarą ir apžiūri, kad sveikas būtų ir galėtų kur transežoje kelias dienas alkanas gulėti iki kas nužudys. Kunigai, matydami, kad jų mulkinimo bižnis smunka, cypdami lenda į darbininkų stubas ir tenpa jaunuolius mulkinyčion, kad užmouvis religinį tamsybės maišą ant galvos.

Kaip Organizuoti Jaunuolius?

Organizuoti jaunuolius galima keleriojai, atsizvelgiant į sąlygas. Kur yra gera dirva tarptautiniam darbui, reikia organizuoti tarptautinius, kur tas negalima, reikia organizuoti Ateities žiedo vaikų draugijėles. A.Ž.V.D. turėtų būt laikomi iki 14—15 metų jaunuoliai.

Senesnius reikia organizuoti į Amerikos Darbininkų (Komunistų) Lygą tarptautiniai, o kur tas negalima, reikia organizuoti į Jaunų Darbininkų klubus. Klubus galima vadinti žuvusių bei nužudytų draugų vardais. Visur pirmiausia domė reikia kreipti į tarptautinį veikimą.

Ki šiol buvo daroma stambi klaida, kad kolonijoje nebuvo atkreipta dėmesis į senesnius jaunuolius. Organizavime A.Ž.V.D., bet pralavinę paleidavome didesnius ir buržuazijos rankas. Labai mažai iš A.Ž.V.D. pasiliko mūsų judėjime. Tas parodo, kad jaunuolių organizavimas nebuvo vykęs. Kol maži, jie buvo pas mus, bet paaugę pasitraukė. Mes vis rūgojome, kad jaunuoliai apleidžia mus, bet neįėjė kojomė priežasties. Norėjome, kad vaikai ir merginos kartū su 7-10 metų vaikais žaistų. Aišku, kad nuo 15 metų jaunuolių reikalai yra skirtingi nuo mažų vaikų ir jie negali susitaikyti. Kiekvienas jaunuolis nori išbėgti iš vaiko ir natūralu, kad sulaukęs 15-16 metų nebus su vaikais. Ve kodėl augešni jaunuoliai apleidavo darbininkų judėjimą.

Kur miestuose atkreipta dėmesis į didesnių jaunuolių organizavimą, ten pasekmės geros ir šidid būriai jaunimo sustraiktą. Chicagoje neseniai pradėta organizuoti iš apleiktųjų A.Ž.V.D. ir pašalinių aužuolių klubai ir jau sudaroma nemaža spēka.

Dei šiol ne visur vienodai aužuoliai yra organizuojami.

Vienur moka duokles ir yra pratinami organizatyvėms tvarkos, o kitur jokių duoklių nemoka ir draugijų komitetai (draugijos) palaiko ir tvarko. Reikėtų visur įvesti mėsines duokles ne vien kad iš jų gauti kelis centus, bet kad geriau prižiūri prie organizacijos ir išmokius rūpintis jaja. Chicagoje vaikai mokasi į A.Ž.V.D. 10 centų į mėnesį. Kitur moka po 15 ir 25c į mėnesį. Bet yra nemažai, kur nieko nemoka ir draugijos palaiko.

Man rodos, kiekvienas tėvas ar motina gal paaukoti vaiko lavinimui 10 ar 25c į mėnesį. Tankiai ant menkėkių duoda pinigų praleisti, o kodėl negali duoti geram tikslui? Rašybos, lošimo, dainų ir muzikos lavinimas yra praklinus darbas. Jaunuolis sunaudoja geram tikslui laiką ir sau daug gero padaro. Yra neblogai gyvenančių žmonių, bet niekur nenori centu prisidėti. Saunmylystė ir šykštumas nėra gerbtinas draugijai.

Ko Reikia Lavinti Jaunuolius?

Ne visur jaunuoliai tinkamai yra lavinami. Tiesia, trūksta patyrusių žmonių, kurie sugebėtų gerai ir teisingai lavinti, bet visgi prie gerų norų ir pastangų galima daugiausiai lavinti. Daug vietų A.Ž.V.D. vaikučiai lavinami vien rašybos ir skaityti, bet nieko daugiau. Iš tokio lavinimo mažai naudos patiems vaikams, o juo labiau darbininkų judėjimui. Reikia stengtis lavinti dainų, lošimo, muzikos, klasinės sąmonės ir visokių žaislų. Kiekvienoj didesnėj kolonijoje yra vienas kitas jaunuolis muzikoj prasilavinęs, tai kodėl negalima tokius pasistatyti pradinis vaikus mokytį? Kuris turi 4 ar daugiau metų smuikous patyrimą, gal vesti vaikų chorelius. Dirigavimo gal pasimokinti konservatorijoje. Bemokindamas vaikus pats daugiau prasilavinintų ir kitus pamokintų.

O kurie mokina rašybos, tie turėtų stengtis lavinti ir klasinės sąmonės. Būtinai reikia jaunuolius supažindinti su streikais, bedarbėmis, kam religija tarnauja ir abelnai su klasių kova. Tai nėra sunku lavinti, tik reikia noro. Medžiaga galima rasti laikraščiuose ir knygoje. Būtinai reikėtų užrašyti vaikams "Young Comrade" laikraštuka, kuris kainuoja metams 50 centų ir duoti vaikams paskaityti, o paskui padiskusuoti. Visuomet jaunuolius reikia aprūpinti angliška darbininkiska literatūra, kad išmokytų orientuotis visais klausimais.

Didesnių Jaunuolių Lavinimas

Kalbant apie didesnių lavinimą, duosiu pavyzdį, kaip kitur yra lavinami. Chicagoje nuo 14 metų jaunuoliai organizuojami į klubus, o klubai dalinasi į skyrius: orkestrą, chorą, lošikų grupę ir sporto tymus. Delei susidraugavimo rengia pasijinksiminio vakariėlius. Sis organizavimo būdas yra geras ir turi geras pasekmes. Apie trys metai, kaip pradėta organizuoti ir jau yra keli klubai suorganizuoti, kurie turi kelis choros, dvi geras dideles orkestras ir būrį gerų artistų. Roselandečiai turi geri beisbolės tyma, kuris galės kilti kapitalistiniam tymams į akį.

Viskas, ko trūksta, tai lavinimo klasinės sąmonės, bet ir tam ruošiami planai ir daromi mėginimai. Nuo 16-18 metų reikia traukti į A.D.P.

Jaunųjų Lygą, ten jie taps tikrais kovotojais ir veiks tarptautiniai.

Seniau buvo mėginta organizuoti į choros, bet toks organizavimas būdas nedavė gerų rezultatų, nes ne visi jaunuoliai myli dainas. Kada jiems duodama pasirinkti, ką jie myli, pasekmės būna daug geresnės.

Jaunuoliams nereikia gailėti sporto, tik reikia žiūrėti, kad nepaskestų vien sporte. Duoti visko po biskį. Jauja žmogų visuomet reikia atskirti nuo suaugusio, surambėjusio žmogaus. Klaidinga būtų reikalauti davatkiško rimtumo iš jaunuolių. Jeigu šiandien buržuazija darbininkų jaunimą traukia į sporto ir pasijinksiminio klubus ir didžiuojasi, tai kodėl darbininkai negali savus klubus turėti?

P. V. Z.

APŽVALGA

SLA. Lyderiai Užmiršo Narius.

SLA. organas "Tėvynė" (bal. 13 d.) sarmatlyvai teisinasi, kad "milijoniniam numerij" užmiršo paminėti mainierius ir jų streiką. Girdi: "Milijoninis numeris leista tuo tikslu, kad minėjus milijonines sukaktuves. Kadangi čia apėjo tik SLA. apie nieką kitą nerašyta".

Vadinasi, sulyg šituo "Tėvynės" pareiškimū, tūkstančiai SLA. narių mainierius nieko bendro neturi su Susivienijimo "milijoniniais sukaktuvėmis" ir todėl kuomet jie dabar streiko lauke badauja, juos "Tėvynė" užmiršo. Bet kas kita su ponais SLA. viršininkais ir jų pakalikais. Jie tai labai tvirtai suristi su milijoninėmis sukaktuvėmis. Jie užmiršo badaujančius narius, o apie save pripiškinio net 24 puslapius ir juos primargiavo savo paveikslais. Jie mano, kad tai būtų buvę suterstos milijoninės sukaktuvės, jeigu "Tėvynėje" būtų buvę įdėtas paveikslas iš mainieriu streiko, kuris parodytų, kaip SLA. nariai mainieriai kovoją už duonos kąsnelį, už savo organizaciją, kaip jie vargsta ir badauja, ir jeigu būtų buvę paiguituota už juos, paraginta visuomenė paremti juos aukomis. SLA. ponams toksai paveikslas ir tokia agitacija būtų veikiausia sugadinus apetitą ir todėl jie numoja ranka ant tų vargšų.

Kas kita su nusiedusiais SLA. lyderiais. Pono Stasio Gegužio paveikslas, kaip arbūzas, tyso ant pirmo puslapio; taipgi salunkyperio Kamarausko ir biznieriiaus Paukščio paveikslai žinoma, tai "neteršia" milijoninių sukaktuvių. Vitaitis sako, kad "mūsų ir mūsų bendradarbių buvo pareiga pasididžiuoti ir darbuotojus už gerą darbą pagirti". Ką pagirti? Kokius "darbuotojus"? Ogi biurokrato Lewis'o agentą Gegužį, kuris ima iš mainieriu didžiausią algą, kuomet mainieriai streikuoją ir badauja; salunkyperį Kamarauska, stambų biznierių Paukštį, atvirą fašistą Danielių ir tt. O tūkstančiai narių nesiskaito darbuotojais ir todėl Vitaitis-Gegužis-Jurgeliutė juos užmiršo, tartum jie ir ant svieto negyvena! Ar tai nėra pasityčiojimas iš S.L.A. narių?

DU BROLIAI-VAIKAI DINGO

Rocco ir Anthony Galetta, pirmasis 9 metų amžiaus, antrasis—10 metų, subatoje išėjo iš namų, 137 Allen St., ir ne grįžo.

MAKSIMAS GORKIS

29 kovo suėjo šešiasdešimts metų garsiajam rusų žemės rašytojui Maksimui Gorkiui (tikra pavardė Aleksiej Pieskov). Gorkis yra ne tik patsi garsiausias ir patsi mylimiausias Sovietų žemės rašytojas. Jo vardas žinomas visam plačiam pasauliui. Jo kūrinių yra išversti beveik į visas pasaulio kalbas.

Tikras rusų liaudies sūnus, matęs savo gyvenime didžiausio vargo, išvagojęs plačiąją Rusiją skersai ir išilgai, savamokslis Gorkis virto pirmalapsne literatūros žvaigždė, kurio milžiniškas talentas buvo jau įvertintas pabaigoje pereinio šimtmečio. Savo vaizdais, apsakomis ir dramomis jisai ne tik patį piešė gyvenimą iki pat jo juodojo dugno, bet kėlė darbo žmonių sąmonę, drąsino juos į kovą.

Aštuonesdešimtais metais pereinio šimtmečio rusų inteli-

paimti iš tikro proletarinio gyvenimo, bet jie padarė didelio įspūdžio.

Kuomet rusų literatūros padangėje sušvito Gorkio žvaigždė, radikalė visuomenės dalis jį tuoj įvertino, kaip savo žmogų. Ir juo labiau artinosi pirmoji 1905 metų revoliucija, tuo labiau stiprėjo Gorkio talentas. Tarytum jausdamas, kad ateina didžiū audrų metai, jisai sveikina jas savo poemos Daina apie Sakalą ir savo Audrų Paukštėje. Jis sveikina narsuosius ir karžgius prisitariantios kovos. Tuomet jisai jau susisiečia su tikroju proletariatu.

Žinoma, carizmas jį už tai nepaglostė. Jam reikėjo apileisti Rusiją.

Mes neminėsimė visų tų veikalų, kuriuos M. Gorkis yra parašęs. Sunku lietuviams skaitytojams spręsti apie Gorkio veikalus, nes lietuvių kalbon išversta tik mažytėlytė jų dalis.

Atvaizdas iš pabaigos pereinio šimtmečio Maksimo Gorkio

gentijos ūpas buvo labai susilūgęs ir nupuolęs. Revoliucinė kova nevyko. Carizmui pasisekė apkariauti revoliucinę partiją Narodnaja Volia (Liaudies Valia). Darbininkų klasė dar miegojo. Literatūroje įsiviešpatavo nusiminimo dvasia. Žmonės rausėsi savo sielos gelmėse, rašė apie mažmožius. Tais laikais garsūs rusų rašytojas Čechovas yra pasakęs, kad "mes neturime tikslų nei artimųjų, nei tolimųjų, mūsų sielos įsiviešpatavo tuštybė. Mes nedalyvaujame politikoje, mes netikime revoliucija".

Tų laikų poetas Nadsonas skundėsi, kad ir jaunoji gentkartė greitai pasensta, kad ji nesivaduoja prakliniais idealais. Rusų literatūros milžinas L. Tolstojus, kuris buvo jau parašęs visą eilę puikiasių kūrinių, pradėjo skelbti savo reakcinį mokslą, kad blogumui nereikia priešintis, kad į gyvenimą reikia žiūrėti evangelijos akimis, kuri liepia ir priešą mylėti.

Bet apie pabaigą pereinio šimtmečio ūpas pradėjo keistis. Nauja gairė sriovė sudrumstė gyvenimo ramybę. Tai darbininkų klasė pradėjo kilti, o jos priešakyje ėjo marksininkai-socialistai, kurie Plechanovo lūpmis sakė, kad "Rusijos revoliucija laimės! kaip darbininkų revoliucija, arba ji visai nelaimės".

Rusų dailioj literatūroj atsiranda naujų pūjėjų, gi jų priešakyje stovi Maksimas Gorkis. Jis — tikras darbo liaudies sūnus. Jam pasiseka ištrūkti iš gyvenimo verpetų ir susisiekti su inteligentija. Jis mokina, kur galėdamas ir kaip galėdamas. Ir pat pirmuose savo vaizduose, savo trumpuose apsakymeliuose jisai skelbia optimizmo kupinas idėjas. Palinkime jo pirmąjį vaizdelį Makkar čudra, paskui Senė Izergil ir visą eilę kitų — kiek ten saulės, kiek gyvenimo džiaugsmo, kiek ten sveiko vyriškumo! Pas Gorkį nematyti "devynių pėnyčių" surigimo ir apatijos. Jisai ėjo į samoningą gyvenimą, augstai iškęles savo galva. Nors tie pirmieji vaizdai ir nebuvo

O būtų labai gera, kad kas nors išverstų bent Motiną. Priešus ir išpažintį, tuos tris veikalus, kuriuose daugiausia kalbama apie darbininkų judėjimą.

Gorkis puikiai pažinojo smulkiosios miesčionijos, o taip pat ir valstiečių gyvenimą. Iš smulkųjų miesčionių jisai ir pats buvo kilęs ir todėl savo kūriniuose jisai daug vietos pašventė miesčionijai, su kuria jisai idejiškai greitai atsivieikina. (Miestelis Okurovas, Mano sielos įsiviešpatavo tuštybė. Mes nedalyvaujame politikoje, mes netikime revoliucija".

Teatro srityje M. Gorkis ne daug tepasidarbavo. Iš jo pjesų geriausio pasisekimo turėjo Ant Dugno (išversta ir lietuvių kalbon). Vėlesnieji Gorkio kūriniai—Artamonovų Byla, Gyvenimas Klimo Sangino), kurių turinys yra istoriniai kultūrinis, rodo nepaprastai plačią Gorkio erudiciją. Jisai yra giliai ir pamatiniai apsišvietęs inteligentas, didelis kultūrininkas, puikus stilistas. Kilęs iš apatinių visuomenės sluoksnių, jisai išauga literatūros milžinu. Giliai suprassdamas, kokia kova eina šių dienų visuomenėje, jisai prisideda prie darbininkų klasės.

(Antroji dalis rytojaus "Laisvėje")

L. Pruscika.

Sovietai Isteigti Honano Šešiuose Distriktuose

KANTONAS.— Pietinėje dalyje Honano provincijos šešiuose distriktuose darbininkai ir valstiečiai turi isteigę Sovietų valdžią ir Chinijoj komunistinės spėtvirtai laikosi. Pietinėje kos tvirtėje, nepaisant reakcinių nacionalistų teroro.

MOTERIS ARESTUOTA UZ NELEGALĘ MEDICINOS PRAKTIKĄ

Olivia Henri arestuoata už praktikavimą medicinos be leidimo. Flatbush teisme padėta po \$500 užstato.

DARBININKŲ SVEIKATA

Rašo Dr. J. J. KASKIAUCIUS
341 Walnut Street, Newark, N. J.

Vyriškumas, Vitaminai ir Liaukos

Gerbiamas gydytojai, malonėkite atsakyti per mūs dienraštį "Laisvė", ar galima būtų atitaisyti suaugęs vyras, jei jis nėra pribrendęs lytiškai. Aš mačiau "Laisvės" 54 numerijė, kad Dr. Evans iš San Francisco būk išradęs kokį tai naują vaistą—vitaminą. Ir minėtas daktaras sakās, būk tasai vitaminas turis savybių akstinti normalų augimą del tūly priežasčių negerai augančių gyvūnų. Esą, be to vitamino gyvūnai vargiai pasiekia pusę normalaus didumo ir pasilieka nepribrendę lytiškai.

Tai aš Jūsų, brangus drauge gydytojai, ir prašau, kad Jūs man paaiškintumėt, ar yra galima suaugęs vyras atitaisyti, jei jis nėra pribrendęs lytiškai, ir kur galima būtų to pasiekti, kur toks gydytojas galima būtų rasti. Aš žinau, kad daug yra tokių vyrų, nepribrendusių lytiškai, ir tokie vyrai mokėtų paskutinį dešimtį, jei tik jie kaip nors galėtų tapti pilniais, tvirtais vyrais. Ir vyras, kuris nėra, kaip vyrai lytiškai, jis sutiktų geriau neturėti vienos rankos ar ko kito, o ne būti be vyriškumo. Aš mačiau kur čia vieno daktaro parašyta, kuris laike karo egzaminavo, imdamas į kariumenę vyrus,—tai tas daktaras suradęs šimtus nepribrendusių lytiškai vyrų, ir jis sakęs, daug iš jų galima būtų atitaisyti. Ir šis klausimas bus bene tik pirmas, tai būtų naudos ir kitiems. Tariau aciu iš kalno.

Atsakymas.—

Jūs, Drauge, matyt, ne visa ką pilnai supratot arba bent ne visai teisingai dalykus sau perstatot. Dalykai taip yra. Dr. Evans išrado ne kokį tai stebuklingą, nebūtą vaistą, bet jis išskirstė iš sveikų gamtinių valgių tam tikrą normalų jų dėsnį—vitaminą E. Tai jau yra penktas iš eilės vitaminas. Apie šio vitamino (ne vaisto) išradimą jau senokai tilpo visa eilė pranešimų medicinos ir šiaip mokslo žurnaluose. Medikams tai nebe naujiena. Vitaminai abelnai visi—A, B, C, D ir E—yra labai svarbūs daiktai, ir be jų netik žmogus, bet ir nė joks gyvulys negali būti sveikas ir tvirtas. Vadinasi, visi vitaminai yra labai esmingi ir labai reikalingi geram, natūralinio maisto dėsniai. Ir laimė, kad tų visų vitaminų neprisėna medžioti kur vaitinšėse arba ieškoti kur pas stebuklingus gydytojus—"profesorius". Gamta savo duosnia ranka gausiai pribarstė tų visų vitaminų įvairiuose valgiuose, ir jų normaliai yra visokiame maiste, jei tik jis tebėra nepagadintas, nesudarytas. Vieni vitaminų yra vienoje maisto rūšij, kitų—kitoje, treji—trečioje ir t. t. Yra nemažai tokių maisto rūšių, kam surandama bent keli tų visų lig šiol surastų vitaminų. Vadinasi, netenka daug slėlosti ir sau pakausis šiausti, beleskant tų visų vitaminų. Kas yra ant tiek sumanus, kad pasirenka sau gamtinio, nesudaryto maisto, tas nuolat vartoją visus tuos vitaminus, ir pats to nenumanydamas, neatjausdamas.

Visų tų penkių vitaminų (ir gal da bent kelių, kurie kada vėliau pasiseks surasti) randate ir veik nuolat vartojate parprasčiausiamė sveikame maiste. Įvairios daržovės, ypač lapuotos daržovės, žalėsiai, vaisiai, šakniavaisiai, uogos, riešutai, pienas, pieno produktai, kiaušiniai ir žalia sveikos gyvulio mėsa (ypač jagnos inkstai, smegenys, inkstukai) turi savyje tų ar kitų vitaminų, ir netik vitaminų, bet ir visų kitų kitokių dėsnų, kokių tik žmogui bei gyvūnui reikalinga.

Kai del to vitamino E, tai jis ir gi nėra nė jokia retenybė, nė joks retas, galingas vaistas. Teisybę sakius, var-

giai rastum tokį natūralinį maistą gamtoje, kuriame nebūtų to vitamino E. Ypač gausiai jo esama salotose, spinauose, kopūstuose, čielo grūdo javiniuose valgiuose ir tūluose gyvulinio pašėimo valgiuose. Vadinasi, tie Jūs neūžaugos, nepilnai subrendę lytiškai vyrai neturi jokio reikalo dvoklinėti kur pakampiais, to vitamino beieškodami. Tegul jie sau šveičia paprastą gamtinį, nesugadintą maistą, tai ir bus gerai.

Nesakau, kad tokį vitaminą su geru maistu bevartojant, būtinai tuoj ims ir užaugos dideli ir tvirti lytiniai organai, kam jie pirma buvo nuvytę ir susitraukę. Čia, matot, jau dalykai ne tokie lengvi. Čia, apart to vitamino, tuft intakos da daugybė ir kitokių aplinkybių. Paveldėjimas daugiausia nulemia. Paskui, žmogui beaugant nuo kūdikystės, visokių tenka pakelti intakų, ir visos tokios intakos savaingai veikia į visą organizmą arba į tūlas jo dalis. Maistas, darbas, poilsis, papročiai, ligos, lytinis gyvenimas ir tt. šiaip ar taip atsiliepia, tarp kitko, ir į lyties organus.

Kiekvieno vyro aklosios liaukos yra itin svarbus, vyravijas veiksnys, kurs nustato ir valdo visą žmogaus asmenybę. Antinkstinės (adrenalinės) liaukos nusako lyties organų augimą ir jų besirutuliojimą. Keno tos liaukos iš primities ar del kokios ligos, silpnos ir neveiklios, tai silpni ir neveiklūs esti ir lyties organai. Tarp lyties organų ir tų antinkstinių liaukų yra tiesioginiai ir itin tūmprūs ryšiai. Ne tik vyruose, bet ir moteryse šios liaukos valdo lytinis gabumus ir lyties organų visą padėtį. Vadinasi, jeigu kokia, tai ne tas vitaminas E, bet atitinkami antinkstinės liaukos preparatai galėtų kartais sutvirtinti liaunčių ir išlepusius lyties organus.

Ir ne tik antinkstinės liaukos. Posmegevinė liauka (pituitarinė) ir gi žymiai valdo lyties organų apsiereikimus. Į juos intakos turi taipgi ir paigoni kaklo liauka (tiroidinė), jau nebemintint pačių inkstelių, nuo kurių veiklumo daug priguli lytinis gyvenimas ir lytiniai gabumai bei pajėgumai. Bet čia pravartu visuomet gerai atminti, kad lytiniai gabumai gali sumenkėti, nors tie inkstukai ir kitos liaukos ir tebebūtų pušėtinai veiklios. Tūly nervų pažeidimai, žemutinės nugaraulio smegenų dalies ligos, tūly paviršutinių dirksnių pažeidimai — laikinai arba ir pastoviai sutrumdo lyties organų veiklumus. Ir pačių tų lytinių organų tarpe gali būti iš prigimties arba gali paskiau kada įvykti (nuo tūly ligų, blogų papročių, sužeidimų) šioikių ar tokių pakrikimų, nuo kurių paskui sumenkėja ir visas lytinis aparatas. Už vis dažniausia įdegimai ir sukepinimai, ką įskaija jautriojoj prostatinėj šlapinamojo kanalo dalyje, taipgi pačioje prostatinėje, sklėpūlėse ir sėklasiaciūose, velka paskui save, lytinės bejėgybės reikišnius.

Kai jūs minėte tą daugelį vyrų, nepribrendusių lytiškai, tai veikiausia čia dalykas yra ne tame nepribrendime, bet nusilpime, lytinėje bejėgybėje. O lytinė bejėgybė dažniausia ir ima pasireikšti ne pačioje lytinio veiklumo pradžioje, bet kada paskiau, kada, del šioikių ar tokių priežasčių, tanka lytiškai susidarkyti ir apsilpti, kada įvyksta tie virš minėti įdegimai bei sukepinimai. Vadinasi, jei daug vyrų, kaip jūs sakot, yra lytiškai nepribrendusių, tai veikiausia jie nėra nuo pat prigimties nepribrendę, nesuaugę lytiškai, bet vėliau kada apsilpė, susidarkė, išsisėmė. Ir lytinis išsisėmimas, lytinė bejėgybė, nors ir netaip lengvai ir netaip greit, vis delto duodasi atitaisyti, sutvirtinti, žymiai atgausti.

(Tąsa bus)

KNYGOS PERŽVALGA

M. Pokrovskio "RUSIJOS ISTORIJA", Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 21 leidinys, 318 puslapių, kaina \$1.75. Pati knyga paskirstyta į du skyrius ir skyriai į ilgokus skyrelius, kuriais atžymėta tam tikrų atsitikimų laikotarpiai Rusijos istorijos.

Išangoje trumpais bruožais aiškinama, kaip reikia istoriją suprasti *materialistiniu mokymu, žiūrint ne į asmenų figūravimą, bet į to laiko ekonominius santykius visuomenėje, kuris yra tikro variklio istorijos, o ne kunigaikščių, karaliai ir carai, kaip kad aiškina buržuaziniai istorikai.* Tuom ir skiriasi M. Pokrovskio istorija nuo kitų istorijų, kuo verta kiekvienam buklesniam darbininkui susidomėti.

Pačioje pradžioje aiškinama Rusijos, kaip tokios atsiradimas. Nurodoma, kad rusai nėra *grynai slavai*, bet jie turi maišyto kraujo, o daugiausia galima rasti švediško kraujo.

Geografiniai Rusija savo atsiradimo dienoje, rubežiuose iš pietų su Ukraina, iš rytų su Azija, o žemiuose su tais laikais galingais Švedija. Pati širdis Rusijos, tai skaitėsi Novgorodas, Maskva, Vladimiras ir kiti to apylinkių miestai ir miesteliai. Pati Rusijos tauta buvo nepastovi. Kunigaikščiai riedavo, pjudavo tarp savęs. Išnaudojimas prastiokų buvo bjauriausias. Taip kad suklimų, suklimėlių mirga visa Rusų istorija.

Pati Rusijos valstybė, kaip organizuotas kūnas, gana vėlavusi susikūrė. Veik iki Romanovų laikų organizuotos valstybės nebuvo—tai buvo tik kunigaikščiai ir bajorai su savo būdžiauininkais.

Tik totoriams užkariavus Rusiją, pradeda rodytis požymiai kunigaikščių "vienybės" prieš totorius. Nes totoriai buvo 14 šimtmetėje gana tvirti; jie rinko duokles iš Rusijos; jie skyrė bažnyčios viršūninkus; jie remdavo vieno ar kito kunigaikščio veikimą prieš kitus kunigaikščius. Apie pusę 14-to šimtmečio jie daugiausia remdavo Maskvos kunigaikštį. Viena, tas savo geografine padėčia buvo turtingas ir politiškai skaitomas ištūžėlis, tai totoriai turėjo du išrokavimus: viena, kad jis jiems duokles greičiau išrinkdavo, o kita—kaipo ištišęs, tai nebuvo bausis.

Bet Maskvos kunigaikštis irgi pasinaudojo iki valiai gerai totorių parama. Jis / skolinio kitiems kunigaikščiams pinigų, o kuomet tie neišsimokėdavo, tai perėdavo į maksviskio globą. Tuom pastarasis vis daugiau ir daugiau galios įgijo. Tuomi pačiu kartu totorių valdžia kas kartas silpnėjo. Taip, kad už kiek laiko rusai visiškai totorių atsikratė.

Bet va, ko trūksta pas Pokrovskį, tai aiškias išdėstymo, kaip buvo galutinai atsikratyta nuo totorių valdžios. Nėra jokių smulkmeniškių įrodymų, kokie tie įvykiai buvo. Tas padaro istoriją labai neaiškia. Mano supratimu, tai kaip tik toje vietoje Pokrovskis ir turėjo įžymiai pabrėžti, o ne tik abstrakčiai tepalieti, kad buvo kada tai tokis įvykis.

M. Pokrovskis ką labai įžymiai savo istorijoje dėsto, tai valstiečių sukilimus. Toje srityje jis yra ekspertas!

Kas dar galima pažymėti pas Pokrovskį, tai suradimas Dmitrijaus Dono kazokuose, kaip demokratijos nešėjo. Tas lyg nustelbia patį materializmą. Mano manymu, tais laikais jokios demokratijos nešė DMITRIJUS, o tik lenkų ir lietuvių bajorų grobikiška politika vykdė. Toliau patys lenkai susiuostė su Maskvos kunigaikščiais ir pasiuntė jį šunims šeko pjauti.

Išymu tas, kad Petras Didysis, sunaikinęs Dono kazokų sukilimus ir susijungęs su prekybos ir pramonės kapitalu, pastatė Rusiją vieną iš imperalistinių šalių pasaulyje. 1721 metais jau užgrobia Revelį, Ry-

gą ir Vyborgą, nugalėdamas Švedus. Vadinasi, Rusija išsiskiečia Pabaltijos pakraščiuose. Tai maž daug tokis trumpas apsklembimas iš Pokrovskio pirmo skyriaus, kuris apibūdina Rusijos diduomenės žiaurias tarpusavines kovas ir biedniokų valstiečių priepaudas.

ANTROJI DALIS POKROVSKIO KNYGOS

Antroji dalis M. Pokrovskio knygos atžymi, kaip į Rusiją skverbėsi Francijos, tai Anglijos su Vokietija kapitalas, įsiekodamas sau rinkų del pardavimo išdirbinių, o iš Rusijos gauti pudykiai žalosios medžiagos. Pati Rusija pradėdavo jau 18 šimtmečiu, kyla išdirbiniais, nors silpnai, bet vis įėjai įsikurtus į vakarų Europą.

Milžiniškos ūkininkų grupės vis meta ūkius ir lieka alginiais miestų proletarais, kas priveda panaikinti ir baudžiavą 1861 metais, kaip netinkamą įmonę naujovinei gamybai, o ne Aleksandro Antrojo susymlyjimas ant savo pavaldinių. Antroji dalis Pokrovskio knygos pasižymi plačiu marksistiniu aiškinimu istorijos, ko pirmoje dalyje trūkstą.

Su naujoviniu pramonės kilmu, visa eilė, kaip valstiečių, taip ir proletarų, atsižymi revoliucinėse kovose už galutiną pasiluosavimą iš kylančio Rusijos kapitalizmo jungo. Kovos gana aštrios ir žiaurios—pradėdant narodovcais, aserai ir social-revoliucionieriais iki social-demokratų ir bolševikų vadovybės. Yra ko pasimokinti ir kitų šalių darbininkams!

Antroje dalyje davėta iki 1905 metų revoliucijos. Nuo 1905 metų iki 1917 metų nieko nėra Pokrovskio istorijoje. Veikniausia autorius rengs antrą Rusų istorijos knygą nuo 1905 metų iki dabartinių laikų. O jeigu antrios dalies nuo 5-ty metų neišėis, tai šioji Pokrovskio istorija neturės tokios vertės.

Kas dar galima pastebėti M. Pokrovskio "Rusų Istorija" knygoje, tai prastas kalbos apdirbimas. Labai vienokiai eino po kiekvieno pagrindinio sakinio, "tai yra" arba "t. y.", kas labai ištesia dalyką ir padaro monotonišką išplėtimą, ko, mano supratimu, vertėjui nereikėjo daryti.

Ko taip pat negalima praleisti nepažymėjus vertėjui, tai vartojime lietuviškų terminų nevienodumo. Pavyzdžiui, 53 puslapyje pavadinta "žaliava", o toliau jau vadinama žale-daikščiai. O kuomet pareinama į antrą dalį knygos, tai jau vadinama visur žaloji medžiaga, žale-daikščiai, o niekur jau neraski žaliavos. Toks nevienodumas, mano supratimu, yra nepraktiškas. Nes paprastas skaitytojas gali vis persistatyti savyje kitokius daiktus.

Dar ir daugiau trūkumų galima surasti. Paragrafai labai ilgi. Man amerikiečių literatūra geriau patinka, nes pas mus mintis subudavojama ne tokiais ilgais perografais, kaip M. Pokrovskio knygoje, kur daug vietų paragrafai turi bent po porą puslapių.

Taip, abelnu žvilgsniu, knyga verta pastudijuoti, nes vis tiek didokai skiriasi savo išvadamis nuo buržuazinių rašytojų, kurie vien tik mato didžiulį karžygiškumą, o ne to laiko ekonominės padėties vertimą ir nulėmimą jiems būti tokiais.

J. Buivydas.

FASISTINES ILTYS

"Tėvynės" redaktorius Vitaitis atvirai rodo fašistines iltis. Jis stačiai džiaugiasi reakcija ir jos žvėriškais darbais. Pavyzdžiui, šimtaprocentinių patriotų ir butlegerių šaika nori suėsti aneliška komunistų dienraštį "Daily Worker". Jie sudarė suokalbi, pasikvietė valdžia talkon ir patraukė laikraštį teisman, neva už patalpinimą "nešvarių" eilii. Pasekmės tokios, kad

"Daily Workeris" nubaustas užsimokėti \$500, redaktorai nuteisti po mėnesį kalėti, o poetas jaunuolis David Gordonas, komunistas, nubaustas ir jau pasodintas 3 metams kalėjiman. Ir begėdis Vitaitis "Tėvynės" Nr. 15 džiaugiasi šituo reakcijos žygiu prieš darbininkų judėjimą. Sako: "Tos pabaudos laikraštis, redaktorius ir autorius užsitarnavo".

Tai matote, prie ko daėjo SLA. organo redaktorius, kurį Susivienijimo nariai savo duoklėmis užlaiko.

Subruskime Priešfašistinėn Kovon!

(Tas nuo pirmo pusl.)

Imant atydon visą tą, tad neilgai reiks laukti iki Lietuvos taps pavesta Lenkijos fašistų globai. Jau šiandien tik eina kalba, kas bus Lietuvos Lenkijos žandarais, Smetona su Voldemaru ir Skorupskiu, ar Plečkaitis, Pajlauskas, Ancevičius su Kedžiu. Iš Lenkijos malonių laukti nėra ko, nes ir Lenkija, kaip ir Lietuvą valdo kruvini fašistai; jie visi lygiai raižė ir raižys Lietuvos biednuomeni nugaras.

Mūsų Didžiosios Pareigos

Ir todėl mūsų suvažiavimo kovo 3—4-tos užsibrėžti siekiai turi būt pildomi, nusakyti ir pasižadėti darbais turi būt veikiami iki bus atlikti. Mūsų, amerikiečių, darbuotė prieš fašistus yra Lietuvos biednuomenės darbas. Atminkime, jū kova yra mūs bendra kova. Kiek mes daugiau nuveiksime, tiek jiems daugiau pagelbos suteiksime ir tuo greičiau priartinsime galą fašistams.

Mūsų veikimas nereikalauja tokių aukų ir pasišventimo, ko reikalauja Lietuvoje iš mūsų draugų. Jeigu jiems nesunkus priešfašistinis darbas aukojant savo gyvybes, tuo labiau mums neturi būt sunku paaukoti dolerį kitą, ar bent surengti pramogą tam tikslui. Todėl mes nemaldaujame, bet raginame rinkti aukas ir patiems aukoti kovai prieš fašizmą. Artinantis vasaros sezonui, jau dabar laikas rengtis prie didžiulių piknikų, išvažiavimų ir visokių jums geriausių žinomų pramogų, kad tam tikslui sukelti finansų. Jeigu mes pereitą metą visi, sujungę savo spēkas, sukėlėme virš dešimts tūkstančių, tai šiemet, jei ne daugiau, tai bent \$15,000 turime sukelti. Mūsų spēkos po suvažiavimui trigubai pasididino.

Jeigu mes negalime gelbėti Lietuvos kovotojams savo gyvybėmis—mes galime jiems apščiai padėti pinigais. Jeigu mes negalime užimti jų vietas kalėjimuose, tai mes galime atnešti duonos gabalą ant jų šeimynos stalo; galime draubūž suteikti ir tuo nušluostyti ašaras seneliams ir kūdikiams, kurių duondavai pūdomi kalėjimuose. Mes, čia gyvendami, neišsivadiname jų nelaimės didumo, todėl, kad nepalyginamai geriau turime. Nesakykite, kad negalime atitraukti nuo savo burnos paskutinį kąsnį, nes ir be to galime Lietuvos varguoliams padėti.

Tad padėkime Lietuvos kovotojams ne žodžiais, bet darbais ir be atidėliojimo. Jūs išrinktasis Centro Komitetas laukia žinių, kuri kolonija sukels daugiau-

sia pinigų ir kuri pirmutinė išeis ant rekordo su vasarinių pramogomis del parėmimo kovos prieš fašizmą ir suteikimo pagelbos nukentėjusiems nuo fašizmo?

A. Jankauskas,
Pirmininkas L. Orga. Priešfaš. Susivienijimo.

JOHNSTON CITY, ILL.

Su pirma diena balandžio sustojome dirbė ir dabar nežinome, kada pradėsimė dirbt. Progresyviai mainieriai darbuojasi atsakančiai, o tas labai geras apsiereiskimas.

Balandžio 2 d., apie 4 val. ryte, užsėdė drg. Povilo Kančiaus stuba. Stubą suėdė iki pat pamatų. Draugai Kančiai kaip tik spėjo išsigelbėti su apatiniais drabužiais.

Balandžio 5 d., ryte, staigiai mirėia numirė drg. Antanas Nogradskis, 58 metų amžiaus. Paliko dideliamė nuliūdime tris sūnus ir tris dukteris, kurių vyriausias sūnus 23 metų ir jauniausias 10 metų.

Nors velionis nepriklausė prie jokių darbininkų organizacijų, bet šiaip buvo darbus žmogus, visuomet pritarė darbininkiškom draugi-

joms ir, reikalui esant, patarnaudavo darbininkams. Prigulėto prie vietinės D. L. K. Keistuio pašelpinės draugijos, kurioje išbuvo apie 20 metų. Tapo palaidotas laisvai, be jokių bažnytinių ceremonijų, ant tos pačios draugijos kapų. Laidotuvisė dalyvavo draugijos nariai, lydėjo apie 80 automobilių. Ant kapų drg. G. Strupinskas iš W. Frankfort, Ill., pasakė prakalbą.

Lai būna jam lengva šios šalies žemele.

Balandžio 8 d. įvyko V. L. Knygyno susirinkimas, kuriame nutarta prasišinti iš knygyno "Grigojienas." Mat, jos savo melais taip jau įpykino skaitytojus, kad reikėjo nutarti prasišinti.

Senas Mianierys.

INSURANCE

Pranešu visiem savo kostumeriam ir pažistamiam, kad aš atlieku visokį darbą apdraudus nuo ugnies ir nuo visokių nelaimių, taipgi automobilius išsiūrinu ir taip toliau. Atlieku darbą kuopikliausiai ir teisingiausiai. Meldžiu atsilankyti su viršimintais reikalais, o tikiuosi, kad būsit užgandinti.

JOSEPH DABRAVALCKIS (DOBROW)
580 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: Stagg 8862

SO. BOSTON, MASS. SO. BOSTON, MASS.

Subatos vakare

21 d. Balandžio-April, 1928

LIETUVIŲ SVETAINĖJE

Kampus E ir Silver Streets South Boston, Mass.

BUS SULOSTA OPERETĖ

"Grigutis"

Šį Veikalą Stato Scenoje Laisvės Choras

Veikalas savo turiniu ir melodingomis dainomis yra be galo nuoseklus.—Štai keletas ištraukų iš operetės dainų: Mariutė, jaunimo žvaigždė, dainuoja su merginų choru:

"Dieng snaust neduoda musės, Naktį lovoj kanda blusos" ir tt.

Vėliaus, Mariutė su Darata dainuoja duetą, kad suraminus save ir užmiršus nykstančių meilė:

"Oi, Patape, pažūrėk, ko ten šūnys kaukia!"

Kodel, ar tu nežinai, tave valdėn šaukia!

Kai ant suolo paguldys, tuomet tu žinosi,

Kuomet tave plakt pradės, graudžiai tu vaitosi."

Pirmam aktui baigiantis, Justė, Mariutės motina, kalėdinių vaišių prisiragavus, girta dainuoja chorui priitariant:

"Išėjau aš į girelę pagrybaut, Ir prikibo šlūbas biesas malės gaut." Ir tt.

M. Zavis, Mariutės rolėje

Išitemykite dieną ir vietą, kada ir kur šis veikalas bus lošiamas, kad neužmirštumėte ateiti; nes veikalas pilnai vertas pamatymo.

TIK IS SPAUDOS ISEJO SULIG VĒLIAUSIAIS PATVARKYMAIS KNYGELE

KAIP TAPTI JUNGTINIŲ VALSTIJŲ PILIEČIU

Telpa visi reikalingi prie antrų popierių klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose

Knygelės Kaina 25 Centai

Su reikalavimais kreipkitės:

"LAISVĖ"

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stone 5954
DRS. I. SUKOVANCHENKO
Baigęs mokslą Peterburge, Rusijoje
807 Avenue D
ROCHESTER, N. Y.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 iki 11 rytais ir
Nuo 6 iki 8 vakarais

Examiniavimas X-Spinduliais ir Fluoro-škopus, ištyrimai bakterijologiniai, cheminiai ir mikroskopiniai; taipgi gydymas Diathermija (spinduliuojama kaitra) ir Ultra-violetiniais spinduliais.

Lietuvaitė
FOTOGRAFISTE
Fotografuoja, Didinu ir Numaliovoju Visokiom Spalvom Paveikslus
Studija atdara kiekvieną dieną ir nedėliomis nuo 9:30 ryte iki 5 po pietų
Margarieta Valinčius
Room 32 Weitzencora Bld'g.
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

Tel. Lackawanna 2180
Otto Meyer, M. D.
245 West 43rd Street
West of Times Square
NEW YORK CITY
Ofiso Valandos:
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakarais
Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 val. po pietų, ir pagal sutartį

J. VARNELIS
651 SENECA AVE.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Jefferson 10090

Keliaujančių Lietuvių Atydai
ALVA HOTEL
60—KAMBARIŲ—60
Užlaiko lietuvis viduryje miesto
420 BOLIVAR RD.
Cleveland, Ohio

LIETUVIŲ ŽINIAI
Pirmas Jūsų Tautietis Lietuvis
LAIKAU TIKRĄ AUTOMOBILIŲ MASINSAPĖ
Aš ne kontraktorius, bet viską padarau savo paties šapoje: Išgrežiu cilindrus, padarau naujus pistonus, išlyginu—nugreininu krenk šeft, velvus ir padarau naujus. Sutausau viską, kas tik reikalinga prie inžino: elektrika, karberiterį, transmišną, ištausau užpakalines (rear end) ašis ir suvirinu, jei kas nulūžta arba susidaužo. Padarau viską ant vietos, greit ir už prieinamą kainą.
Darbas Pilnai Gwarantuojamas
Nes užlaikau gerus mechanikus, kurie gerai žino savo amatą ir darbą padaro tinkamai.

Visais reikalais kreipkitės:
BUSHWICK AUTO MACHINE SHOP
FRANK AUGUST, Savininkas
40 Kossuth Pl., Brooklyn, N. Y.
Telephone Jefferson 9359
Tarp Broadway ir Bushwick Ave.

Telephone, Stagg 8326
9745

Marcy Pirtis

MARCY BATHS
Naujoviškiausia Tos Rušies Įstaiga Brooklyne
MOTERIMS VYRAMS
Panedėliams dieną ir naktį
Utarinkais iki 12 val. nakties
VAIKAI
Ileidžiami Utarninkais

Seredomis
Ketvergais
Pėtnyčiomis
Subatomis
Nedėliomis
dieną ir naktį
82-86 Marcy Avenue
BROOKLYN, N. Y.

VISIEMS PATINKA
Nors politiškam ir ekonomiškam klausime lietuvių nuomonės nesutinka, bet kaslink NAUJOKŲ CIGARŲ gerumo, tai nėra partijų ne ginčų, bet visi sutinka, kad JŲ cigarai yra geriausi ir labiausiai juos myli rūkyti na tik lietuvių, bet ir svetimtaučiai, po vardu JONO—JOHN'S CIGARS po 10c arba PETRO—tai faktas.

Draugas S. Reikauskas, 214 Schuykill Ave., Shenandoah, Pa., tūkstančiai pasitraukia ir sekmingai pardavinėja. Rako: Jūs labai patinka Cigarai žmonėms J. T. Vaitekūnas, 670 N. Main St.,

Brocton, Mass., jau penki metai, ir nuolat į savo didelę krutuve gabena. Taip pat J. Balsevičs, 61 Sherriden St., Wilkes-Barre, Pa., o J. G. Kateričius, 108 Meadow St. Waterbury, Conn., Notary Public, rašo taip: J. Naujoke, nuo agento nusipirkau Jūs cigarų ir jie kaip man, taip ir mano kostumeriams labai patinka.

Daugybė Brooklyne ir kituose miestuose taip dėkvoja nė gera išdirbimą cigarų. Todėl, malonūs draugai, savo miestuose pas biznieriūs visur reikalaukite viršų paminėtais vardais cigarų: Restauracijose, Užeigose, pas Barberius, Klubuose ir Atorose. Mes visur prisistamam ir apmokam pas juos, kaip visur Amerikoje. Rūkysit ir žiaugsite.

Naujokų Cigarų Dirbėjai
267 DIVISION AVENUE
Brooklyn, N. Y.

\$1,000 TIK UŽ 60 CENTŲ

Atsiuk 60 centų, tai gausi visokių stebuklingų žolių vertės tūkstantis dolerių. Preparatai tikstantis dolerį žmogui reiškia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir aukštin kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Taigi, jeigu jaučiesi esąs apimtu kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų valstžolių nuo bile vienos žemiau pažymėtų ligų ir atgauk savo sveikatą.

Vaistžolės yra nuo sekandžių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemalimo, nemoro valgyt, strūvų ir pečių skausmo, patūkimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskano, šlapinimosi lovoj, ir kitų ligų. Atsiuk 60c, tai gausi vaistžolių, kurios juma sugrąžina sveikatą, panaikina mirties ligas.

Jeigu kentį nerų suirima, galvos skausmus, užima ausyse, nuomara, širdies ligų, tai atsiuk 85c, o gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparatus." Nervų ligų yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatai užėmė ligas išsiti keliu ir suteikia žmogui ramumą. Atsiuk mums 10c, o gausi mūsų žolių ir knygų katalogą. Reikalingi mūsų žolių paravinėtojai visuose miestuose.

M. ZUKAITIS
25 Gillet St., Spencerport, N. Y.

Ispūdžiai iš Mainierių Konferencijos

Pirmadienio Sesija

Pirmininkas atidaro konferenciją, pažymėdamas, kiek dar darbo turime atlikti. Seka kalbos įvairių distriktų delegatų, nurodant kas yra veikiamas distriktuose. Iš kalbų pasirodė, kad didelė didžiama narių eina prieš Lewiso mašiną.

Rezoliucijų komisijos pirmininkas Hapgood perskaito programą ir daugybę rezoliucijų. Keletas delegatų kalba apie rezoliuciją darbininkams algų nukopijimo ir nurodo, kaip Lewisas laužo Jacksonvillės sutartį. Kalbėdamas Minerich, sekretorius Penn ir Ohio streikių pagelbos, nurodo, kaip Lewisas pasižadėjo pildyti savo pareigas. Gi laike rinkimų Lewisas pareiškė: "Jei mane dar išrinksite prezidentu, tai aš eisiu savo pareigas, kaip ir praityjį ėjau, vyksiu gyventi man praities planus." Bėgiu kelių metų mainierių unija

neteko 300,000 narių; daugelyj distriktų galutinai išnaikino unija. Vadinas, jis dar toliau griaus unija. Delegatuose juokas ir plojimas. 1919 metais mainierių unija turėjo daugiau 600,000 narių, dabar turi tik apie 300,000. Vadinas, Lewisas gerai vykina gyvenimo savo planus. Rezoliucija "Coal Digger" turi būti platinamas. Rezoliucija "Coal Digger" klausimu. Po kelių delegatų kalbų, kalba delegat Mother Bloor. Kalba gyvai ir energingai, nurodo, kaip "Coal Digger" turi būti platinamas. Ji daug ir juokų papasakoja delegatams. Užbaigus kalbėt, delegatai sukėlė didžiausias ovacijas. Ant vietos šimtai užsirašė "Coal Digger." Toliau seka kitos įvairios rezoliucijos ir delegatų kalbos.

Watt perstato kalbėti streikių vaiką, kuris su tėvais pikietuoja. Jis savo kalboj pasako, kad atstovauja 1,500

vaikų pikietuotojų, kurie susiorganizavo į savo organizaciją. Jis ir rezoliuciją perskaito tuo reikalu. Delegatai sukėlė dideles ovacijas.

Pasirodo delegatai iš Colorado. Colorado delegatai negalėjo laiku pribūti iš priežasties didelio sniego. Delegatuose didžiausios ovacijos, sveikina pribuvusius delegatus.

Kalba Colorado delegatas. Nurodo, kaip jiems reikėjo sunkiai kautis su valdžia, anglių baronais ir unijos reacionieriais. Iš karto buvo ir publikos mintis su streikiariais, bet pradėjus valdžiai ir reacionieriams puliti streikiarius, dalį suklaidino. Nepaisant reacionierių puolimo, mainieriai stovi kai vienas su GMUK. Ir stovės tol, kol bus mainierių unija išplėsta iš griovikų rankų. Kalba Colorado delegatas juokukas. Delegatai sukelia dideles ovacijas. Jis pasisako, kad senai dalyvauja darbininkų kovoj ir visados kovoją, kad darbininkai laimėtų streiką, nepaisant, kad jo veidas esąs juodas ir visa kū-

no spalva kitokia. Jis savo kalboj skaudžiai pasmerkia unijos reacionierius, kurie nedavė progos prigulėti juodveidžiams prieš unijos, visur juos žemino, kaip kitokios spalvos darbininkus ne tik kapitalistai, unijos viršininkai, bet ir patys baltieji darbininkai, suklaidinti kapitalistinės spaudos. "Aš nesisarpatinu būti prieš jus, kaip daugelis iš jūsų bijot mūsų spalvos. Mes nekalti esam, kad mūsų spalva juoda, nes mus gamta tokia spalva apdovanojo, kaip lygini jūs nekalti, kad esate balti. Bet jūs ir mūsų kraujas raudonas, mes visi esam darbininkai. Darbdaviai mus visus lygiai išnaudoja. Jūs smerkiat, kad mes tamsūs, nesusi-pratę darbininkai. Daugelis juodveidžių streiklaužia. Tai blogas dalykas. Bet ar mes tame didžiausi kaltininkai? Ne. Aštuoni metai atgal jums reikėjo turėti tokią konferenciją, kaip šiandien ir išvyti Lewisą iš unijos. Unija būtų mūsų. Jau virš aštuonių metų, kaip mes reikalaujame, kad mums būtų leista prigulėti prie unijos, bet unijos reacionieriai neleido ir jūs, susipratę, to nereikalavote." Toliau jis savo kalboj nurodo, kad virš 18,000 juodukų yra mainierių ir didžiama jų nenijstai ne todėl, kad jie nenori, bet todėl, kad jų neįsileidžia. Baigdamas kalbą pareiškė, kad ši konferencija duos pagrindą visiems, be skirtumo rasių, susiorganizuoti ir kovoti prieš išnaudojotus.

A.L.D.L.D. ŽINIOS

I APSKRIO DARBUOTE

Pirmoji Gegužės jau netoli. Prie jos rengiasi viso pasaulio darbininkai ir mes stokime ir rengėjų eiles. Kiekviena A.L.D.L.D. kuopa turėtų prisidėti prie gegužinės darbininkų šventės paminėjimo. Kur yra rengiamos prakalbos, reikia kuopai bei nariams prisidėti. Bet jeigu kurioj kolonijoj nėra rengiama prakalbų, tai pasistengkite surengti.

CHICAGO HEIGHTS, Ill.—ALDLD. 88 kuopa rengia koncertą naudai I Apskricio, kuris įvyks subotoj, 21 d. balandžio, svetainėj 1503 Wentworth Ave. Vietos ir apielinkių lietuvių turėtų atsilankyti į šį koncertą. Programa išpildys iš Chicago dainininkai ir dainininkės.

HARVEY, Ill.—ALDLD. 125 kuopa gyvuoja neblogai, turi 16 narių pilnai užsimokėjusių. Iš izdo paaukojo \$5.50 Apsigynimui ir užsimokėjo apskricio ir suvažiavimo duokles, viso \$2.60. Prisiuntė \$23.09 perduoti Ateities žiedo vaikų draugijėlių centralinui komitetui Chicagoj. Kuopa galėtų daug geresnį veikimą sudaryti, negu jis dabar yra. Ji galėtų surengti ir gegužinės paminėjimą.

"VILNIES" ŠERININKŲ SUVAŽIAVIMAS įvyksta nedėlioj, 13 d. gegužės, Chicagoj. Čia kiekviena kuopa bei narys turi teisę dalyvauti suvažiavime. Bet kurios kuopos ar nariai neturi sėro, tai pasistengkite įsigyti ir dalyvaukite suvažiavime. Daugiaus informacijų galite gauti pas vietinės kuopos sekretorių, nes kiekvienos kuopos sekretoriui yra pasiųsta laiška su informacijomis.

A.L.D.L.D. I IR VIII APSKRICIO EKSKURSIJA į Dexter miško parką įvyks 24 d. birželio, tarpe Kenosha ir Waukegan, prie kelio 41 U. S. įžanga 25 centai. Kviečiama šie chorai: Chicago L. K. M. Choras, Waukegano Liutosybės Mišrus Choras ir Kenosha Lyros M. Choras.

Kaip matote, mes turėsime tris chorų, kurie išpildys programą tame išvažiavime. Todėl tą dieną niekas nieko nerengkite, dalyvaukite mūsų ekskursijoj. Iš Chicago yra gerai davyžuoti mašinomis ir eleveiteriais.

V. V. Vasys.

TIMMINS, CANADA

KAIP SVENCIA TIMMINSO LIETUVIAI "VELYKAS"

Šiandien, t. y., 8 d. balandžio, kaip paprastai, ir čia buvo švenčiamos "velykos". Lietuvių šiame miestelyje nors ir nelabai daug, tik, rodos, devynios šeimos iš seniau gyvenančių ir kokia penkiolika dabar naujai atvykusių "singelių", bet daugumas iš jų savo "narsumu" girtuokliavime bei peštynėse nukonkuruoja visus kitataučius. Kur tik išgirsi mieste kokį "trobelij" ar pamatysi gatvę girtą kerpliojantį, tai vis daugiausiai lietuvis. Ir kaip iš seniau gyvenančių, taip ir iš dabar atvykusių matosi dar mažai susipratusių ir save susivaldančių nuo sau pragaistingo girtuokliavimo.

Bet per šias "velykas" ar tik nebus geriausia atsižymėję. Nes buvo suruošę dū senieji gyventojai savo stubose pasilinksminimo balius. Tai vargšai tiek prikaušė už savo taip sunkiai uždirbtus centus, kad besilinksmindami išdaužė stubų langus, daugumas susidras-kė drabužius, užsiujodino akis ir, pagaliaus, net buvo griežtasi tvorę štakietai laužyti, nes jų tarpe buvo nekuri "grinoriai," tai šie aiškiai parodė, kaip lietuviškai mušasi. Bet neužteko ir to. Nekurie kreipėsi į policiją ir dabar,

nierių unija turi būti pačių mainierių unija.

Laisvės Korespondentas.

kaip girdėti, jau kelios bylos užvesta.

Ot kaip linksminasi Timminso lietuviai. Yra dar net ir tokių, kad už degtinės bonką paveda savo dukteris bei pačią kitiems naudot... O pastarosios ne tik kad tėvų nedraudžiamos, bet dar leidžiamos, elgiasi taip, kaip tik joms ir kitiems patinka.

Už faktus atsakau.

Timminso Grinorius.

I TEN IR IS LIETUVOS PER HAMBURGA

Mūsų Populiariausias Laivais

NEW YORK, ALBERT BALLIN, HAMBURG, DEUTSCHLAND, RESOLUTE, BELLAND, CLEVELAND, WESTPHALIA, THURINGIA

Visų puikiausias patarnavimas ir valgis visose klasose Europinės kelionės asmeniniai vadovaujamos

\$203 Iš New Yorko į Kauną ir Atgal (Karo takai ekstra)

Savaitiniai išplaukimai Pinigai greit ir saugiai persiunčiama

Del permoto ir kity informacijų kreipkitės ir vietinių agentų arba prie

Hamburg-American Line

United American Lines, Inc. General Agents

28 BROADWAY, NEW YORK

DR. A. L. CEASAR

DAKTARAS IR CHIRURGAS

Specialistas del visų ligų ir operacijų: Akų, Ausų, Nosies ir Gerklės. Naujami Diagnosto ir Gydymo Būdas.

127 East 84th Street

Tarp Park ir Lexington Avenues

NEW YORK CITY

Valandos: 10 iki 12 A. M.; 6 iki 8 P. M. Nedėliomis 10 iki 1 P. M.

Tel. Juniper 7878

ANGELL BIELIAUSKAS PRANESIMAS VISUOMENEI

Kas su Angell Bieliauskas būna darysit, tai niekados nesigraudinsit. Aš parengiu su naujausios mados parengimais, duodu viską kas tik reikalinga del šermens. Per mane gali pasidaryti tik už \$150.00 pilnos šermens.

Laisniuotas Graborius ir Notary Public

Ateikite ir persitirkinkite, tai tada pamatysite ir kitiems pasakysite. Manau, kad būsite užgandinti.

ANGELL BIELIAUSKAS

61-52 Grand Avenue

MASPETH, N. Y.

K. Rugienius.

RYTINIŲ VALSTIJŲ MERGINA

(Tąsa)

"Kodel neišaugau taip, kaip visi amerikoni, tai nei pati nežinau. Jeigu draugas taip žingeidauji, tai galėčiau apipaskoti nors trumpai savo augimą, o tuomet galėsi daryti savotišką išvadą, kodel taip, o ne kitaip yra."

"Turiu prisipažinti, kad tai didžiausias mano trūkimas sužinoti jūsų augimą, ir už tai būsiu didėnai dėkingas", atsakiau.

"Esu gimęs ir augęs rytinėse valstijose, nedideliame miestelyje," pradėjo ji. "Lietuvių ten buvo nedaug, sulyginus su kitom tautom. Ant gatvės, kur mes gyvenom, daugiausia buvo airių bei amerikonių. Jų vaikai dideliais pulkais gatvė lakstydavo kasdieną, rėkėdavu, žaisdavu, o aš prie jų nei artyn negalėjau eiti. Jie neapkętė kitataučių. Jeigu tik per langą pažūrėdavau, kaip jie žaidžia ir rėkauja, tai pamatė, tuoj šaukdavo: 'Ankė, Ankė! Dirty foreigner.' Arba ir dumbliu mesdavo. Reikia pasakyti, kad dabar tarp tokių vaikų to nėra.

"Tuo būdu aš nuo jų ir slėpdavausi, daugiausia tai kambaryj laiką praleisdavau ir su tėvais visuomet lietuviškai kalbėdavau. Eidama mokyklon irgi neturėjau draugiškumo su būriu, nes jie vis išjuokdavo svetimtaučius. Mano tėvai abudu laisvi ir biskį susipratę. Taip abudu vartojo po kelias kalbas, todėl ir mane mokino ne vien lietuviškai, bet ir ruskai. Tėvas sakydavo, kad žmogus vieną kalbą mokantis niekam nevertas ir tokiu būdu aš mokinausi: mokykloj angliškai, o namie lietuviškai ir ruskai. Tas nei kiek nepakenkė mano mokyklos darbu. Aš visuomet taip pereidavau greit, kaip ir airių vaikai.

"Kuomet ėjau Junior High School, tai irgi toks pat nesutikimas viešpatavo tarp amerikonių ir ateivių. Ten susidraugavau su dviem žydziukėm ir mes tarp savęs daugiausia ruskai kalbėdavomės, net ir prie pulko, prie vaikų, kuomet jie išjuokdavo, mes tyčia balsiai kalbėdavomės ruskai. Mes net laiškus pas viena kita rašydavom ruskai. Paskui pradėjau skaityti ruskas knygas.

"Pradėjau eiti ir Senior High School, bet užėjus didelei bedarbei, persikėlėme į kitą miestą ir aš turėjau pradėti dirbti. Aš labai myliu skaitymą. Skaičiau ir skaitau lietuviškas, ruskas ir angliškas knygas. Aš neapsakomai esu dėkinga tėvam, kad išmokino ruskai. Už tai aš jų niekuomet neužmiršiu. Gal aš klystu, bet dabar man rodosi, kad nemokant ruskos kalbos, nežinant nei kiek Rusijos praities, istorijos, negali būti žmogus apsišvietęs. Atrodau tikra ruskė, ar ne?"

"Taip, atrodai ruskė patriotė. Bet vienas tai labai keistas dalykas iš jūsų augimo: toks netikęs dalykas, kaip tautų neapykanta, atrodo, kaip kur ir gero padaro. Pav., tas neapsikentimas jaunystėj draugei daug peggelbėjo kitaip išaugti ir protauti, negu visi kiti čia augę jaunuoliai. Antras dalykas, tai kaip draugė galėjai taip pamylėti Rusiją, juk tėvai abudu lietuviai, ar ne?"

Pažvelgus į mane, jinai linksmai nusi-juokė ir pradėjo kalbėti: "Taip, tėvai abudu lietuviai ir aš esu lietuvė ir niekas ki-

taip nepermainys, nors ir da taip norėtum. Turiu prisipažinti, kad man labai patinka Rusijos praitis, jos karžygiai, veikėjai, pasišventę drasuliai. Aš nematau nei kokių kitų tautų tokių brangių žmonių, kaip Rusijoj. Aš, dar visai maža būdama, gavau knygutę: 'Užmušimas caro Aleksandro II'. Aš ją skaitydavau su didžiausiu noru po kiek kartų. Pasidėdavau, užmiršdavau, bet atsiminus ir vėl skaitydavau, gerėdavausi, kaip tie draugai slaptai veikė, gaudė carą ir jį nudėjo. Oh! koks tai drąsus, praklinus ir garbingas darbas. Tuo laiku Rusijos jaunuoliai studentai buvo kitoki, negu šių dienų buržuazijos sūneliai, kurie brangina tik ramybę ir savo užkampį. Nebuvo ir nebus Amerikoj, nei kitoj šalyj tokių žmonių, kurie galėtų lygintis su Zaliabovu, Sofija Perovskaitė, Aleksiejevu, Miškiniu ir daug, daug kitų. Tai pirmutinai kovotojai prieš despotą carą, prieš monarchiją. Tai vadai ir organizatoriai Liaudies Laisvės draugijos. Man teko porą kartų dalyvauti perstatyme 'Nihilistai', trijų aktų tragedija. Nors tas veikalėlis ne visai gerai nurašytas, palyginus su tiktenybe, bet aš jį myliu. Aš vaidinau Perovskaitės rolę, tai taip man smagu, taip linksma toj rolėj gyventi, kad nieko kito ant svieto geresnio, rodos, nėra. Sofijos Perovskaitės visą gyvenimą ir veikimą galia iš atminties išpasakoti. Taip jis man patinka. Bet ir kam gali nepatikti? Tik apmisiy, drauge, tai tikri stebūklai. General-gubernatoriaus duktė, tik 22 metų amžiaus, pradėjo veikti, dirbti revoliucini darba. Gimusi ir augusi didiežponių namuose, dvaruose, vargsta su kaimiečiais, miega kur šiauduose įlindus, maitinasi tik kaimiečių koše ir neapsakomai daug dirba del revoliucinio judėjimo.

"Arėstuota kartu su 193 jaunuoliais, studentais. Tuo kartu ji betgi buvo paleista ir po to ji pristoj prie 'Žemės ir Laisvės' draugijos ir daugiausia rūpinosi kalniais ir jų išliuosavimu. Sofija vėl tuoj buvo areštuota ir gabenama į Olonecko guberniją, bet ji pabėgo nuo dviejų žandarų, kurie ją gabenom. Pasislėpė girioj, neturėdama nei skatiko su šapimi. Po šešių valandų buvimo viena girioj, pasivertė tamsia kaimietę, bobelė ir tuo būdu atvažiavo į Petrapilį. Iš čia tuoj važiavo į Charkovą, kad ten rūpintis draugais, kankiniais kalėjime. Tiesa, ji ne viena tais laikais dirbo. Štai Viera Zasluckiūtė šovė Trepovą. Ir daug, daug jaunų, energingų merginų dirbo. Bet Sofija Perovskaitė buvo žymiausia. Rengiantis prie užmušimo Aleksandro II, kiek Sofija nelaimių prikentėjo, kiek kartų jai bausis pavojus grėsė, bet ji visuomet savo gudrumu, apsukrumu iš jų išsipainiojo. Draugai, bijodami netekti taip gabios vadovės, liepė jai važiuoti į užsienį nekuriam laikui. Bet ji atsakė: 'Ne, ne, pasiliksiu čionai syku su kovojančiais draugais, noriu dirbti ir numirti.'

"Tų jaunuolių darbai sujūdina kiekvieno žmogaus ir akmeninę širdį; knygelė 'Užmušimas Caro Aleksandro II', puslapyj 32 štai kas sakoma: 'Sofija užimta tikta partijos reikalais; jiems tik atiduoda savo spēkas ir jausmus, nesirūpindama nė kiek apie save, apie savo ypatsiką laimę. Teisybė, paskutiniuose metuose savo gyvenimo ji įsimylėjo į vadovą teroristų partijos Zeliabovą ir jo buvo mylima, bet tai buvo tikta vienas saulės spindulys, pasirodęs ant apniukusio dangaus; tai buvo tikta kelios minutės liūdno laimės, laukiant mirties'...

(Tąsa bus)

DRAUGAMS IR DRAUGEMS

Hudson, N.Y., Troy, Amsterdam, Utica ir kitų tos apielinkės miestelių

Draugė K. Karosienė iš Easthampton, Mass., viena geriausių kalbėtojų ir organizatorių, L.D.S.A. 26 kuopos prasmoma, sutiko duoti mums vienasavaitinį prakalbų maršrutą, ruošte tarp Buffalo ir Hudson, N.Y. Tasai maršrutas prasidės 29 d. balandžio ir baigsis 7 d. gegužės. Tulas laikas atgal išsiuntinėjam laiškus su pranešimu šiems draugams: M. Kasparūnienė, Amsterdam; M. Genis, Troy; A. Uždavinis, Utica; K. Savincienė, Hudson; M. Vaičiūnas, Mechanicsville ir A. Gutauskas, Niagara Falls. Nesulaukdama atsakymo, šiomis dienomis vėl prašiau drg. F. S. Šlikas, Amsterdam, S. Praniš, Utica ir J. Savinciušas, Hudson. Visų augščiau sumintų vietų draugai pasistengkite, kad ir pas jus įvyktų prakalbos. Stipresnės kolonijos turėtų pagelbėti silpnesnėms. Veikite skubiai, nes laiko visai mažai beturim. Kur randasi L.D.S.A., A.L.D.L.D. ir T.D.A. kuopos, jos turėtų tuomi rūpintis, o kur jų nėra, terengia bile draugijai ar kuopa. Kur jokių organizacijų neturite, rengkiti keli pavieniai susitarę. Jei neišgalite surengti prakalbų, rengkite draugišką pasikalbėjimą; tas galima įvykdyti bile namuose, sukviečiant kuodaugiaušiai žmonius. Tokiuose susirinkimuose, prigelbstint kalbėtojai, galima sutverti mūsų kuopelės, kur jų dar nėra. Vienu žodžiu, dirva visur yra plati, o progos tokios retai tepasitaiko. Ypatingai yra lengva sutraukti plačiasias mases, kuomet kalba moteris kalbėtoja. Todėl draugės ir draugai, padirbėkime visi, o pasekmės bus gražios. Nepasiganėdinkim vien surengimu prakalbų. Užsakykim literatūros, knygų ir laikraščių, kaip tai: "Kas Tie Sušaudyti Keturi Komunistai" ir "Darbininkų Kalendorius" 1928 metams, dabar jau pasirodė po 25 centus. Labai lengvai platinasi brošiūrėlės: "Ka Mes Matėm Sovietų Respublikoj," po 15c. Visos tos gaunamos "Laisvėje". Platinanties duoda nuošimtį. Kur tokios perbrangū, galima užsisakyti "Laisvės", "Vilnies" ir Darbininkų Balso" gegužinio numerio, visi išeis padidinti, pajavairinti. Nepamirškite ir brošiūrėlės "Darbininkų Kankinimas Europoj," parduoda po 10c. Miestuose Albany, Hoosick Falls, Rome ir Syracuse, girdėjome, esame dikčiai lietuvių, bet, ant nelaimės, antraščių jokių neturim ir parašyti negalėjau. Jei rastysi ten mūsų pritarėjų, tai ir jie turėtų skubiai rengtis.

Draugai, kuriems aplinkybės pavolina, rengkite ir tuojaus praneškite ar rengiate ir ką rengiate. Jei nerengiate, taipgi praneškite. Jeigu užvilknat su atsakymu, sutrukdote darbą. Mes negalim paskirti dienas tol, kol didžiama neatsiliepia, nes priešius mairnyti, būna daug keblumų, o suvėlinus paskirti dienas mažai belieka laiko garsinimui, o tas labai svarbu. Buffalo draugės atsiliepi greit ir pasižadėjo ne tik pačios rengti, bet ir Niagara Falls draugams pagelbėti. Schenectady draugės irgi neatsilieka. Rochesterietės, tos progos laukėm per kelis metus ir pilnai įvertinam,

kada sulaukėm. Manome ir kitų augščiau minėtų kolonijų draugai ir draugės įvertins mūsų darbą ir pasidarys su lig išgalės. Siųskite pranešimus tuojaus, šiandien, šiuo antrašu: S. Sasna, 165 Weyl St., Rochester, N. Y. S. Sasna.

ELIZABETH, N. J.

Iš "Aušros" Draugijos Susirinkimo

Balandžio 6 d. Laisvės Bendrovės name įvyko šios draugijos mažai skaitlingas susirinkimas. Mat, prie dabartinės "veiklios" valdybos pasirodo, kaip nariai lanko susirinkimus. Šiame susirinkime prisirašė viena jauna narė, kuri likosi priimta. Iš valdybos narių, iš prižiasties ligos, jau kelintą sykį neatsilankė nuolatinis draugijos korespondentas. Ir užrėkus keliems rėksniam, nutarta nerinkti korespondento aprašymui šio susirinkimo. Mat, keli rėksniai nenori, kad darbininkiškoji visuomenė žinotų, kas dedasi šioj draugijoje.

Gerai raportai išduoti nuo T. D. A. 8 kuopos, nuo antifasistinio kom. ir geriausias iš visų raportų, raštiškai gerai sutaišytas, buvo išduotas draugo D. Krucio, iš milžiniško antifasistinio suvažiavimo, kuris likosi priimtas delnų plojimais. Šiame susirinkime buvo padaryti du svarbūs tarimai. Pirmas, tai surengti milžinišką balių ir pelną skirti streikuojantiems mainieriams ir antras — tai išrinkimas trijų draugų, kad jie eitų per visas lietuvių draugijas ir klubus, kviesdami prisidėti prie suorganizavimo šelpimo komiteto pagelbėti streikuojantiems mainieriams. Tai puikus ir pagirtinas darbas.

Labai karštos diskusijos iškilo, kada nariai pradėjo protestuoti prieš dabartinę bevarškę valdyboje, ypatingai prieš finansų sekretorių, kuris pridarė daugybę klaidų narių mokesčių knygutėse, užrašydamas posmertinės duokles vieton mėnesinių narių duoklių, o nuo kitų paimdamas daugiau mokesčių, negu reikia, permainydamas nustatytus numerius sykiu su protokoly raštininku ir elgdamasis saivališka su pinigais. Mūsų izdo globėjai ir vice-pirm. laikie susirinkimų sėdėdavo už stalo ir nekreipdavo jokios domės. Nors izdo globėjai, suilyg konstitucijos, privalo priimti narines duokles nuo narių, bet tą teisę buvo pasiaivinęs mūsų "gerasis" fin. raštinkas, kišdavo narines duokles į kišenius ir išduodavo "čencių" nariams, sykiu pasirašydamas ant mokesčių knygučių, nors ta teisė irgi sulgy suilyg konstitucijos priklausė vice-pirmininkui. Labai gaila, kad nedalyvavo tie nariai, kurie balsavo už dabartinę valdybą, tai būtų pamatę savo akimis tą betvarškę šioj valdyboj ir kaip vienas niekšas, su savo pasekėjais, skaudžiai apgavo juos, apmeluodamas komunistus, kad šie pražudys draugiją, jeigu komunistai pateks draugijos valdybon. Na, o dabar tas burbulas trūko ir mes sakėme, kad laikui bėgant žmonės pamatys teisybę.

Šį dalyką diskutuojant, reneगतukas Usonis, neturėdamas jokios sarmatos, dabar bandė ginti klaidas savo pasekėjų, kurias aiškiai žmonės matė juodu ant balto savo narinėse mokesčių knygelėse ir valdybos knygoose. Reikia pastebėti ir tą faktą, kad nekuri valdybos nariai ir pyko ant finansų raštininko už tą bevarškę, bet viešai nepareikšė, nepakritikavo. Na, kaipgi kritikuosi. Tik penki mėnesiai atgal agitavome už jį, o dabar kritikuosi, tai geriau patylėti. Na, ir tylėjo.

Argumentuodamas prieš progresyve srovę šioj draugijoje ir gindamas šią betvarškę dabartinę valdyboj, Usonis pavartojo šitokį argumentą: Girdi, mes galėjome prižiūėti geresnę tvarką šioj draugijoje, jeigu būtų mažiau agituojama už antifasistinį judėjimą ir tuojautinę pagelbą streikuojantiems mainieriams. Mat, tam gaivalui niekas nerūpi. Jam neapeina, kad Lietuvoje tūkstančiai nekaltų žmonių ir geriausių darbininkų kovotojų žūsta, kalėjimuose kankinami elektra, kapojami šampolais ir tt. Jam nerūpi mainierių kova ir kad streikuojanti mainieriai kenčia bada, kad juos šauda, ir kalėjimus grūda ir tt. Jis nepaiso, kad jų kova — yra mūsų kova; jų pralaimėjimas — yra mūsų pralaimėjimas. Kam, kam, bet sąžiningesniems darbininkams, kaip Budreckiui ir Druliui, tai jau nepakeliuje su tokiu renegatu.

Vyrai, ar jūs kada nors pagalvojote, kokią klaidą padarėte eidami ne tik su tuo renegatu, bet ir su kitais? Vyrai, pagalvokite, ką jūs darote? Nenuėikit pertoli su aiškiais faisistais, nes darbininkų klasė nedovanos jūs tokias stambias klaidas.

Komunistas.

KEARNEY, N. J.

Kovo 31 d. įvyko susirinkimas Sūny ir Dukterij Lietuvos Paselpinės Draugijos, kuriame buvo pakeltas klausimas streikuojanti mainierių. Draugija išrinko komisiją iš trijų asmenų, kad kreiptųsi į kitas draugijas, kviečiant prisidėti prie šio svarbaus darbo — šelpiti streikuojantiems mainieriams. Kiek teko sužinoti, tai išrinko komisijas vietinis A. L. P. Kliubas ir ALDLD. 136 kp., kuri randasi Harrison, N. J. Tai gera pradžia ir komitetas turėtų vartyti darbą pirmyn visų smarkumu. Turime atsiminti, kad streikuojantiems mainieriams pašelpa labai reikalinga ir visi lietuvių turėtų prisidėti prie šio darbo. Streikiariai veda mirtiną kovą ir mūsų pareiga remti juos toje kovoje. Jeigu jie šią kovą pralaimės, tuomet bus visų darbininkų pralaimėjimas. Neleiskime, kad mainieriai kovą pralaimėtų.

Sturmas.

ROCHESTER, N. Y.

Kovo 27 d. įvyko susirinkimas A. C. W. of A. ujos vietinio skyriaus, kuriame tapo išrinktas delegatas į Amalgamitų unijos suvažiavimą, įvyksiantį Cincinnati, Ohio. Delegatą išrinktas P. Andriušinas, progresyvis. Reikia pasakyti, kad kandidatu buvo penktis ir Andriušinas gavo 37 balsus, o kiti keturi daikte gavo tik 29 balsus.

Gerai, kad vietos progresyviai kriauciai nesnaudžia ir rūpinasi savo lokalo reikalais, o sykiu ir unijos.

Lokalo atstovai vesti derybas su darbdaviais pranešė, kad jau turėjo vieng susirinkimą, kuriame buvo darbdaviams patiektos sąlygos, kaip tai: 40 valandų darbo savaitė, įsteigimas bedarbių fondo ir tt., ir kad turės tolimesnius susirinkimus, kuriuose ves derybas.

A. Sereika, Lokalo Koresp.

14 SUZEISTA UZSIDEGUS APARTMENTUI

Užsidegus 6 augštų apartamentui, 1931 Madison Ave., 14 asmenų sunkiai suzeista ir dviejuose ligonbučiuose, kurie randasi skersai gatvę, baisiai išgąsdinti ligoniai.

IN THE APRIL Labor Unity Official Organ of TUEL SHOW-DOWN IN THE MINERS' UNION LEFT WING WINS SHOE STRIKE AT HAVERHILL MINERS SMASH LEWIS MACHINE THE BRITISH LEFT WING MOVEMENT TODAY FREE PREMIUMS UNTIL MAY 16 For Every Sub One Book Free RUSSIA AFTER TEN YEARS MISLEADERS OF LABOR WHITHER CHINA LEFT WING UNIONISM Labor Unity, 2 W. 15th St., New York City

NORINT TURETI SKANIA IR PASEKMINGA VAKARIENE. VARTOKITE "VARPO" Keptuvės BUONA Varpas Bakery, 54 Maajer St., Brooklyn, N. Y. A. M. BALCHUNAS, Savininkas Telephone Stagg 6583

PAIN-EXPELLER Geriausias vaistas nuo paprastų peršalimų, reumatikų skausmų ir patenkinamas skaudantiems ir geliančioms mumskulams. TIKRISIS PAIN-EXPELLER 35c — vaistinėse — 75c. F. A. D. RICHTER & CO. Brooklyn, N. Y.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTEIKOS Čia randasi dvj lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti visus daug priedamesne kainą, negu kur kitur dabartiniu laiku. A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas 8701 103. CAMPAU AVE., ir 5046 CHENE ST., DETROIT

AMERICAN AUTO SCHOOL "Tai Mokykla su Reputacija." Būkite Savystovūs — Išimokinkite Automobilių Biznio Mūsų ekspertai instruktoriai išmoks jus važiuoti ir taisyti visokių išdirbimų karus i trumpą laiką. Užtikrinta visos pas mū išimokiniams. Būkite savystovūs ir pelykite didelius pinigus. Jei jūs ir turite amata, visvien verta žinoti ir bus jums ant naudos žinojimas, kaip operuoti automobilių. Turime savininkų, šoferių, mechanikų, taipgi ir moteriškų klases. PERSITIKINKITE, AR TIKRAI TURITE TEISINGA ADRESĄ Įėjimas iš 736 Lexington Ave., tarpe 58th ir 59 Streets 21 Metal Kaip Įsteigta New York City

LIETUVIŲ VALGYKLA Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonisku Stilium Pavalgius čia malonu būti, pamiekuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti. — Sykį atsilanke, peristik rinit. — Paandykit! Lorimer Restaurant J. MARCIUKIENE Savininkė 417 Lorimer St. ("Laisvės" Name) Brooklyn, N. Y.

NAUJAUSIOS MADOS RUSISKA PIRTIS TURKISKA EXTRA! Laike bedarbės pirties kaina nupiginta iki 50 Centų M. TEITELBAUM, Manadžeris Naujai perdirta Rusiška-Turkiška Pirtis dabar atidarė naujausias rūšies maudynes su moderniškais pagerimais. ČIA ITAISYTA DIDELIS PLAUKIMŲ PRŪDAS SU AVIEŽIŲ ŠULINIŲ VANDENIU IR MAZENIS PRŪDAS SU DRUSKINIŲ VANDENIU PIRTIS ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ MOTERŲ DIENOS: Padedėklais ir Utarninkais Trys gariniai kambariai delei išsipirimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vonelinos kambarys. Didelis, oringas miegojimų kambarys; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu. 29-31 Morrell Street, Tarp Cook ir Debevoise Sts. TIES BROADWAY IR FLUSHING AVE., BROOKLYN, N. Y. Telefonas Pulaski 1090

JUOZAS KAVALIAUSKAS LIETUVIS GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už priedamą kainą. Nulūdimis valandoje prašau šauktis prie manęs. 1439 South 2nd Street PHILADELPHIA, PA. TELEFONAI: Bell _____ Oregon 5136 Keystone _____ Mala 9669

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ APTEIKA Kas yra žmogaus amžinas priešas? — Šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grajų paguldo. Bet tie, kurie vartoja po placių Ameriką pagarsėjusius URBAN'S COLD POWDERS (Miltelius nuo šalčio) Jų šaltį nebijo. Už 75 centus už bakšą apsiginkluok nuo savo amžino priešio! URBO LAX TABS (25 centai už skrynute) yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą, — vidurių užkietėjimą, — kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų. Lietuviškų, Bulgariškų, Homeopatiškų ir kt. vaistų tegralima gaut pas F. URBONAS 151 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y. Telephone, Greenpoint 1411 Sįsdami pinigus su savo adresu, užrašykite: FRANK A. URBAN'S PHARMACY 151 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y. ORDER BLANK: Aš, žemiau pasirašęs, siunčiu jums VIENA DOLERĮ, už kurį malonesit man prisistūti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su visais nurodymais, kaip vartoti. Vardas _____ St. ir Ave. _____ No. _____ Miestas _____ State _____

CHRONIŠKOS LIGOS VYRŲ ir MOTERŲ Dr. Zins vartoja naujausias ir pasekmiausias, ypatingus ir specialius būdus gydymui šių ligų: Kraujo užsnuodijimo, Aštrių chroniškų ir savotiškų ligų, nuo Visuotinio chroniško silpnumo ir Skūros ligų, Egrymos, Skūros spaugavimų bei Išsiveržimų, nuo Chroniškų slogų ir skaudulių, Glauzų padidėjimo, Reumatizmo, Krūtinės ir Kvėpuojamos gerklės ir plaučių dūdy, nuo Skilvio, Žarų, Inkstų, Pūslės, šlapinimosi liga, taipgi ir įvairių kitų nesveikumų bei ligų, kaip paprastų, taip ir chroniškų, ir sėdynės ligų. Mano Kaina Visada Yra Priedama. Jums meko nekautos pastieirat pas Dr. Zinsą, apie pasitikimą gydymą, tinkamas ir greitais pasekmės. Aš galiu jums pagelbėti. Specialiai kraujo ištyrimai, šlapimo analizė, kraujo spaudimo ištyrimas ir X-spinduliai. 606 Čiškamaj ir Čiapa. Patarnimai ir išegzaminavimas nūdyk; ir viskas užsiakoma slaptėbe. DR. ZINS Specialistas 25 metų patyrimo 110 E. 16th St., New York Tarpe 4th Ave. ir Irving Pl. Atokiomis dienomis nuo 9 val. iš ryto iki 8 val. vakarų. Nedėliomis nuo 9 val. iš ryto iki 4 val. po pietų.

KARO AUKOS DAR PIRMU KARTU BUS PERSTATYTAS TEATRAS WILKES-BARRE, PA. Ketverge, 19 Balandžio-April, 1928 COUGHLIN HIGH SCHOOL 72 N. Washington Street Wilkes-Barre, Pa. Prasiidės 7:30 val. vakare Tad kiekvienas lietuvis ir lietuvaite dalyvaukite šiame perstatyme, nes šis perstatymas yra svarbus; jame perstato Lietuvos darbininkų gyvenimą karo metu ir po karo; nurodo, kaip begėdiškai skriaudžia buožės našlėčius, netekusius tėvų. Žodžių sakant, veiklas yra labai žingėdus, kiekvienas turėtumėte matyti. Prie to, tai paskutinis perstatymas prieš vasarą. KOMITETAS.

VIETOS ŽINIOS

KARAS TIES BROOKLYNO BAZNYCIOM

Pereitą nedėdienį ties abiejomis Williamsburgo bažnyčiomis įvyko mažo karo prajovai. Susidarė dvi nedidelės kariuomenės armijos, o karas ėjo už tūlą ponia Pikčilingienę. Iš vienos pusės karui vadovavo patsai Remeika, aniuolų karalienės "Cyfas," o ties apreiškimo bažnyčia, kur seniau kuni-gavo Petkus, į "vainą" stėjo zakristijonai ir komitetininkai. Tuli parapijonai kare nedalyvaavo.

Bet delei ko kilo tas karas? Dalykas štai kame: Pirmoji Darbininkų (Progressivčių) Susivienijimo kuopa pasiuntė tulas savo drauges padalinti lapelių ties abiem bažnyčiom. Tuose lapeliuose buvo kalbėta apie tula, Pikčilingienę, kuri atvyko iš Kauno jai žinomais almužnos rinkimo tikslais.

Ties aniuolų karalienės bažnyčia lapelius dalino Vasuko-nytė, Deikienė ir Briedienė. Žmonės, vyrai ir moterys, noriai ėmė lapelius. Tuomet žvalgai davė žinią pačiam generalui ir šis išbėgo iš bažnyčios į karo frontą. Jam pasisekė ištraukti iš drg. Deikienės visą pluoštą lapelių. Manymas, kad tuomi karas jau laimėtas, Remeika spruko į tranšėjus, bet lapelių dalinimas vis viena tęsėsi ir jie visi buvo išplatinti. Pikčilingienės apgynėjas tuo būdu ne-kaip išmanevravo. Kuomet drg. Deikienė pasitraukė iš fronto, tai jos vietą užėmė kitos.

O ties apreiškimo bažnyčia lapelius dalino Lukšienė, Vinikaitienė ir Cepulienė. Žmonės ėmė lapelius, tur būt, instinktyviai jausdami, kad tie lape-liai apsaugos jų šienius.

Bet zakristijonų vaiskas ir čia nutarė padaryti puolimą. Pluoštą lapelių jie atėmė iš Vinikaitienės, bet laimėti ka-ras jiems vis viena nepavyko. Kitos draugės dar smarkiau platino lapelius.

Reporteris Greitasis.

IS ATSIUBVUSIU ADELĖS KLIMAICIOTES LAIDOTUVIŲ

15 d. balandžio tapo palaidota Adelė Klimaičiūtė, 12 metų amžiaus, duktė Jurgio ir Onos Klimaičių, Olive kapinyne, Maspeth, L. I. Laidotuvėse dalyvavo labai skaitlingai greatneckiečių ir apstus būrelis brooklyniečių.

Reikia priminti, kad Adelė jau pusėtinai buvo prasilavimus griežti smuika. Progressyvių darbininkų parengimose tankiai Adelė pasirodydavo su pasakymu eilių. Nors 12 metų vos teturėjo, bet jau greatneckiečiams buvo gerai žinoma mergaitė. Kuomet ji mirė, tai labai nustebino visus Jurgio Klimaičio susiedus ir pažįstamus, kas liūdi, kad Adelė buvo populiariška mergaitė tarp greatneckiečių ir brooklyniečių, kad virš 30 vaikniškų radosi apstatyti apie jos karstą.

Adelė vos tesirgo tris dienas, kas tėvams buvo didelė širdperša skirtis su savo duktere. Motina, tėvas ir sesutė Biruta isteriškai verkė, kuomet duobkasiai ant jos karsto pylė žemes. Daugelis iš publikos, ne tik moterų, bet ir vyrų, braukė nuo savo veidų ašaras, matydami, kaip tėvai alpsta iš gailėsčio, kuomet paskutinį kartą atsisveikina su savo dukrele Adele.

Adelė buvo per tėvus auklėjama laisvai, taip pat ir tapo palaidota be jokio šventiko patarnavimo.

J. B.

LIETUVIAI APSIVEDE

Pereitą nedėdienį, 15 d. balandžio, S. Trambeckas iš Elizabeth, N. J., apsiavedė su Ona Vainiūte, eastnewyorkiete. "Laisvės" svetainėje buvo pokilis. Giminių ir svečių galėjo būti apie pora šimtų.

VAIKAI APVAIKŠČIOS PIRMAJĄ GEGUŽES

Nedėlioj Irving Plaza svetainėje susirinko 50 delegatų nuo įvairių darbininkų klasės vaikų organizacijų ir išdirbo planus vaikų dalyvavimui apvaikščiojimą Pirmosios Gegužės. Šia konferencija šaukė Amerikos Jaunieji Pionieriai. Be jų organizacijos, dar šios kitos vaikų organizacijos buvo atstovaujamos: Nepartinė Žydų Darbininkų Mokykla; Čechoslovakų Darbininkų Mokykla, Sūnų Kultūros, Mainierių Šelpimo Skautų grupė, Ukrainių Mokykla ir Finų Mokykla.

Konferencija vienbalsiai priėmė obalsį Pirmajai Gegužės: "Pirmoj Gegužės Darbininkų Vaikai Nelankys Mokyklas." Taipgi priimta rezolucija, kurioj nusakoma, kaip vaikai apvaikščios darbininkų šventę. Vaikai turės demonstraciją iš Central Parko į Madison Sq. Gardeną. Konferencija ragina visus darbininkų vaikus dalyvauti apvaikščiojime Pirmosios Gegužės Madison Square Gardene.

Mainierių Gelbėjimo Komitetas gegužiniame apvaikščiojime stitys dramatišką masinį vaizdą iš mainierių kovos. Ir tai bus svarbiausia dalis programos Madison Square Gardene.

Patyrę lošėjai, kurie dalyvavo perstatyme masinių vaizdų Lenino mirties paminėjime ir "Freiheit" jubilėjuje, dirba dėl mainierių kovos vaizdo perstatymu.

Visa darbinikiška visuomenė turi dalyvauti šioj darbininkų klasės masinėj demonstracijoj Madison Square Gardene, utarninke, pirmą gegužės, trečią valandą po pietų.

IS DARBININKŲ CENTRO VAJAUS

Tarpe Darbininkų Partijos narių, kurie pasisventusiai dirba sukėlimui \$30,000 Darbininkų Centro naudai, pasižymi ketvirtos sekcijos kailiasiuvių vienetas. Didžiama jo narių nors ir be darbo, bet subartos susirinkime sukėlė \$37 ir pažadų davė \$75. Tos pačios sekcijos branduolis A sprinko \$37 ir pasižadėjo \$31. Kiti vienetai ir dirba.

SEIMYNA IS 6 DIDELIAM SKURDE

Pereitą lapkričio mėnesį vyru dingus, Mollie Moskovitz, su 5 kūdikiais, buvo priversta įieškoti pastogės pas savo motiną, kuri gyvena vienam kambarij. Mollie vyras, išėjęs į darbą, daugiau negrįžo ir ji neturi jokių žinių, kur jis dingo.

BUČERIS PATS ATIDARĖ KRAUTUVĘ PLEŠIKAMS

Du vyrai pasiprašė Philipo Kirchnerio, kad jis įsileistų juos krautuvėn ir duotų mėšos, nors jau buvo 1 val. nedėlios ryto. Įėjus, tuojaus "kostumieriai" pakišo bučeriui revolverį. Pasiėmė iš registro \$55, įvarė savininką užpakalinin kambarin, plėšikai prasišalino.

NUSIAVĖS ČEVERYKUS PASIMOKĖJO BAUSMĖ

John Carrvaro federalio teisejo Campbell buvo nubaustas \$10 už laikymą gėrimų. Kaltinamas, išgirdęs bausmę, teisme nusivė čeveryką ir išsiėmęs pluoštą pinigų užsimo-kėjo bausmę.

2,500 DARBININKŲ DALYVAVO PROTESTO MITINGE

Pereitą nedėdienį Tammany Hall svetainėj 2,500 darbininkų protestavo prieš nužudymą 23 metų amžiaus komunisto Gastoni Sozzi Perouse kalėjime, Italijoj, 7 d. vasario šių metų.

Italai darbininkai šioj šalyj susijungė bendron kovon su fašistais. Čia įeina komunistai, anarchistai, įvairūs radikalai ir dorėsnai socialistai. Jie bendrai veda kovą prieš Mussolinio budelius.

Buvo daug kalbėtojų. Kalbėjo Francenzo Nitti, buvusio Italijos premjero sūnus. Jis savo kalboj nurodė, kaip Mussolinio budeliai Perouse kalėjime, netoli Romos, 7 d. vasario, slapta nužudė Gastoni Sozzi, 23 metų amžiaus komunistą. Ragino bendrai veikti prieš Mussolinio užmačius šioj šalyj.

Taipgi kalbėjo Italų armijos leitenantas Rossetti, kuris plačiau piešė nužudymą Sozzi ir kitų, kurių Mussolini budeliai yra šimtus nugalabinę. Arturo Giovanitti nurodė, kaip Italų antifasistinis judėjimas šioj šalyj yra surengęs daugiau, kaip 200 panašių masinių susirinkimų. Bet Mussolinio sekėjai dar neišdriso nei vieno viešo panašaus mitingų sušaukti. Slaptai jie daug veikia, indami pavyzdį iš didžiausio juodrankio Mussolinio.

Nuo komunistų kalbėjo Robert Minor, "Daily Workerio" redaktorius.

ISGELBEJO NUO SUVAZINEJIMO

Seržentas Skala su Jones pamatė tula Norton nupuolant ant gelžkelio bėgių priešais ateinantį traukinį. Abu soko į laiką ir spėjo nutraukti nukritusį. Nortonas buvo po įtekme mūšaino.

MISTERIŠKAS MOTERIS NUSIZUDYMAS

Panedėlyje iš viešbučio Marguery nuo 12-to augšto išsoko ir užsimušė turtinga šilko fabrikanto duktė, Mrs. Larna Valentine. Jos nusizudymas, policija mena, esąs surištus su slapytbe, misterija.

PRANEŠIMAI IS KITUR CLEVELANDIEČIŲ ZINIAI

Kodel Milionai Darbininkų Nedirba? Kalbės Drg. P. V. Zalpis iš Chicagos

Ketverge, balandžio 19 d., Grdina Svetainėj, 6021 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, kaip 7:30 val. vakare, kalbės drg. P. V. Zalpis iš Chicagos. Visi darbininkai dalyvaukite, nes bedarbės klausimas yra svarbus. Apart bedarbės, bus aiškina ir Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo reikalin-gumas.

Drg. Zalpis pervaziavo pietų Illinois ir Pittsburgho angliakasyklas ir visą Naująją Angliją ir daug papasakos apie darbininkų padėtį.

Komitetas. 92-93

HARTFORD, CONN.

Svarbu Laisvės Choro Nariams Kadangi rengiamės prie koncerto, tai visi nariai dalyvaukit pamokose, kurios būna kas utarninka. Choro mėnesinis susirinkimas bus pėtnyčioj, 20 balandžio, 59 Market St. Visi nariai dalyvaukit ir atsiveskit naujų narių.—Laisvės Choro koresp.

A.L.D.L.D. 170 kuopos susirinkimas bus nedėlioj, 22 balandžio, pas J. Benet, 517 Charles St., Parsons, Pa. Pradžia 2 val. po pietų. Visi nariai susirinkite laiku, yra svarbių reikalų apkalbėjimui. Atsiveskit ir naujų narių prisirašymui prie kuopos. Organizatorius. (91-92)

WILKES-BARRE, PA.

Puikus Teatras "Karo Aukos" bus sulostas ketverge, 19 d. balandžio-April, 1928, Coughlin High School svetainėj, 72 N. Washington St., pradžia 7:30 val. vakare. Kviečiame visus atsilankyti ir pamatyti šį puikų teatrą, nes tokių labai retai būna rengiami. Rengėjai. (91-92)

ROCHESTER, N. Y.

LDSA. 26 kuopos susirinkimas įvyks utarninke, balandžio 17 d. Yra daug svarbių reikalų, todėl visos nariės dalyvaukite.—Narė.

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS partneris į lietuvišką užėga. Sunku vienai material apsidirbti, todėl galima likti partneriu su mažai pinigų. Atsišaukit po num. 51 E. 21st St., Bayonne, N. J. 81-92

PAJIEŠKOJIMAI

Aš, Genovaitė Skliutaitė, pajieškau savo tėvelio Juozo Skliuto, kuris 1914 metais gyveno po 71 Warwick St., Newark, N. J. Paieina iš Vilniaus rėdybos, Traku pavieto, Varenos valsčiaus. Giraičių kaimo. Aš prieš karą išvažiavau į Lietuvą ir nuo pradžios karo iki šiam laikui jokios žinios nuo jo negavau ir nežinau, kur jis randasi. Meldžiu atsišaukti arba kas žinote, praneškite, būsiu labai dėkinga. Jeigu per tula laiką negausiu jokios žinios nuo jo paties arba jo draugu, tai skaitysimė žuvusiu.—Genovaitė Skliutaitė, Grišiu kaimas, Antanavo valsčius, Mariampolės apskrėtis. (91-93)

ISRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA formišiuotas kambarys del vieno ar dviejų vyrų. Šiltas vanduo, elektros šviesa. Atsišaukite: 272 Berry St., Brooklyn, N. Y. 92-97

PASIRANDAVOJA formišiuotas kambarys su visais parankumais. Kas norit turėti parankų kambarį ir gyventi švarioj gražioj aplinkėj, atsišaukit tuojau.—A. Vorkuts, 8448 —89th St., Woodhaven, N.Y. (90-92)

PASIRANDAVOJA 4 kambariai su maudyne, yra elektra. Randa \$26.00. Atsišaukit pas Janitoriu, 312 Jefferson St., pirmas floros, po kai rei, Brooklyn, N. Y. (89-94)

PASIRANDAVOJA formišiuotas kambarys su maudyne ir šiltu vandeniu, privatiškoj Seimynoj. Atsišaukit po No. 314 Palmetto St., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Tel. Foxcroft 7879. (90-92)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA farma, 153 akrai geros derlingos žemės, 3 mailės nuo miesto, 20 karvių, 8 telyčios, 1 bulius, 2 jauni arkliai, vištų, visi reikalingi įrankiai, nauja banė, geras 11 kambarių namas ir 5 kiti būdinkai. Stuboj ir banė yra vanduo. Pulkus sodas. Už piėną gaunama \$400.00 i mėnesi. Parsiduoda todėl, kad nėra kas pagelbėty dirbti. Kaina \$13,500, įmokėti reikia \$6,000, likusieji ant lengų išmokėsių.—John Holodick, R. F. D. 1, Box 32, Moosup, Conn. (91-93)

PARSIDUODA restoranas, biznis įdirbtas ir labai gera progą pigiai pirkti iš priežasties savininko mirties. Atsišaukit po No. 32 Kent Ave., Kampas Grand St., Brooklyn, N.Y. (89-92)

MAINYSIU farma, 100 akru žemės, su gyvuliais, ant namo, o jei man pirkti, tai rašyk man, tai nupirksi gerą farmą už kelis šimtus. A. Burke, 188 Greenleaf Ave., W. New Brighton, Staten Island, N.Y. (89-92)

PARSIDUODA saldinių krautuvė, su visais reikalingais įtaisymais, arti prie požeminio traukinio, 2 dideli kambariai del gyvenimo, randa \$30 i mėnesi. Kaina \$300.00.—840 Grand St., Brooklyn, N. Y. (88-93)

Tel. Stagg 9105
Dr. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
X Spindulių Diagnosta
221 South 4th Street
(Priešais "Bridge Plaza")
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS:
10-12 prieš piet; 2-8 po piet.
Ketvergis ir subatomis iki 8 valandai. Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulgy sutartis.

Tel. Juniper 7646
RAP. KRUCHAS
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
(Buvusi 98 Grand St.)
MASPETH, L. I.

Telephone: Greenpoint 2328
J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzmuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsame automobilius ir karnetas vestaloms, krikščionims ir pasivaizdinimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.
264 Front Street
CENTRAL BROOKLYN, N. Y.

Tel. Triangle 1450
LIETUVIS FOTOGRAFAS
IR MALIORIUS
Nufotografuoja ir nmalzuoja visokius pavėklus įvairiomis spalvomis. At-naujinu senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais.
Darbą atlieku gerai ir pigiai
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE: STAGG 4409
A. RADZEVICIUS
GRABORIUS
(Undertaker)
416 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

Phone: Jefferson 10396
A. J. MEYER
Lietuvis Aptiekorius
Kalba Lietuviškai ir Rusiškai
338 Knickerbocker Ave
(Kampas DeKalb Avenue)
BROOKLYN, N. Y.
GASTRETONE
valstas (Ilekarsta) nuo vidurių nemalimo arba nevirškinimo ir nuo visų vidurių ir kepenų (jaknų) nesveikimų. Padarytas grynas iš augalų.
50 Centų už Bonką

J. LEVANDASKAS
Graborius
107 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: Stagg 0783

RISTYNES

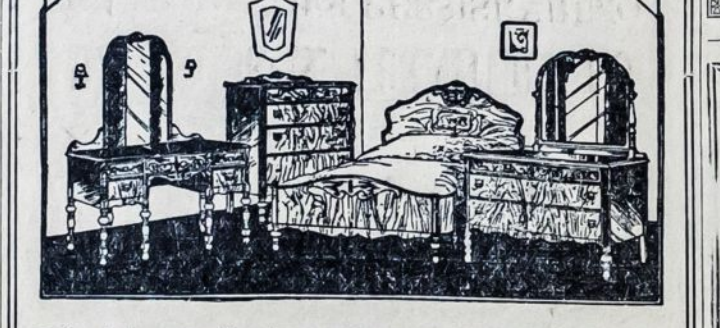

BRAZSAUSKAS risis su **KOLOFF**
Lietuvius Bulgaras
De GLANE risis su **RESS**
Francūzas Vokietys
GARDINI risis su **WL. ZBYSZKO**
Italas Lenkas
HILLS risis su **TKASHOFF**
Utarninke, 17 Balandžio-April, 1928
NEW RIDGEWOOD GROVE
Vienas blokas nuo Wyckoff ir Myrtle Ave's
BROOKLYN, N. Y.
Pradžia 8:15 val. vakare
Įžanga 75c, \$1.10, \$1.65 ir \$2.20

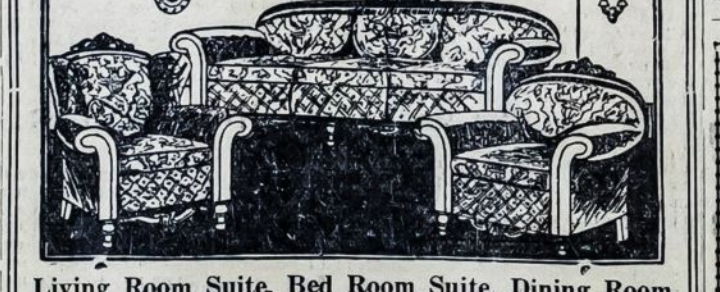
JUBILEJINIS IŠPARDAVIMAS

Fornišių Pigiausia Kaina Pas
MACYS BROS. FURNITURE CO.
IS PRIEŽASTIES PERSISKYRIMO SU PARTNERIU

Atsišaukiu į savo senus prietelius ir kostumierius ir būsiančius kostumerius, kad **PARDUODU TREČDALIU PIGIAU** negu kur kitur
Čia telpa pora paveikslų iš šimto:

Taipgi bus parduodama ant lengviausių išmokėsių **TIK DABAR PRISTATĖ IS DIRBTUVES NAUJAUSIOS MADOS FORNIŠIUS**
Bus parduodama **PIGIAUSIA KAINA** viskas, kas tik reikalinga namuose

Living Room Suite, Bed Room Suite, Dining Room Suite, Kitchen Suite, Pečiai, Ice Box, Karpetai ir t.t.
Ši įstaiga garantuoja už kiekvieną daiktą. Pristato į visus priemiesčius, kad ir toliausia

Valandos: Nuo 8 ryte iki 8 vakare.
MACYS BROS. FURNITURE CO.
198-200 GRAND STREET
Tarpe Bedford ir Driggs Avenues
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: Greenpoint 2372